

- Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:
- konwencja została uznana za słuszną,
 - Rzeczpospolita Polska postanawia przystąpić do tej konwencji, zastrzegając, iż artykuł 23 i artykuł 33 konwencji nie będą miały zastosowania w stosunku do Rzeczypospolitej Polskiej,
 - z uwzględnieniem wyżej wspomnianego zastrzeżenia konwencja będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 19 grudnia 1995 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *W. Bartoszewski*

583

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 11 kwietnia 2000 r.

w sprawie przystąpienia przez Rzeczpospolitą Polską do Konwencji o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzonej w Hadze dnia 18 marca 1970 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z artykułami 37 i 39 Konwencji o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzonej w Hadze dnia 18 marca 1970 r., konwencja została ratyfikowana dnia 19 grudnia 1995 r., a dnia 13 lutego 1996 r. Ministerstwu Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów, jako depozytariuszowi, złożony został dokument przystąpienia przez Rzeczpospolitą Polską do wymienionej konwencji.

Zgodnie z jej artykułem 39 ustęp 3 konwencja weszła w życie w stosunku do Rzeczypospolitej Polskiej dnia 13 kwietnia 1996 r.

W trakcie składania dokumentu przystąpienia dokonano zgłoszenia następujących oświadczeń i zastrzeżeń:

Oświadczenia:

Artykuł 2 ustęp 1 — organem centralnym wyznaczonym do przyjmowania wniosków o przeprowadzanie dowodów pochodzących od sądów innych Umawiających się Państw jest w Rzeczypospolitej Polskiej Ministerstwo Sprawiedliwości.

Artykuł 8 — organem wyznaczonym do wydawania zgody jest Ministerstwo Sprawiedliwości.

Artykuł 24 i artykuł 27 punkt a) — innymi organami (poza organem centralnym), właściwymi do przyjmowania wniosków, są sądy wojewódzkie.

Zastrzeżenia:

Artykuł 23 — Rzeczpospolita Polska oświadcza, że nie będzie wykonywała wniosków, których przedmiotem będzie postępowanie znane w państwach prawa

common law pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*”.

Artykuł 33 — Rzeczpospolita Polska wyłącza stosowanie na jej terytorium:

- a) postanowień artykułu 4 ustęp 2,
- b) postanowień rozdziału II konwencji, z wyjątkiem postanowień artykułu 15.

Konwencja weszła w życie między Rzeczpospolitą Polską a:

Luksemburgiem	2 czerwca 1996 r.
Danią	22 czerwca 1996 r.
Słowacją	25 czerwca 1996 r.
Izraelem	30 czerwca 1996 r.
Finlandią	5 sierpnia 1996 r.
Niderlandami	16 sierpnia 1996 r.
(dla Królestwa w Europie i Aruby)	
Niemcami	14 września 1996 r.
Stanami Zjednoczonymi Ameryki	11 listopada 1996 r.
Norwegią	20 grudnia 1996 r.
Australią	10 stycznia 1997 r.
Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	
(także dla Terytoriów Zależnych: Anguilli, Wysp Kajmanów, Wysp Channel, Obszarów Suwerennej Bazy na Cyprze, Wysp Falklandzkich, Gibraltaru, Hong Kongu i Wyspy Man)	21 lutego 1997 r.
Cyprem	16 marca 1997 r.

Szwecją	13 kwietnia 1997 r.
Singapurem	4 maja 1997 r.
Hiszpanią	25 maja 1997 r.
Meksykiem	26 lipca 1997 r.
Republiką Czeską	13 stycznia 1998 r.
Chinami	5 czerwca 1998 r.
Szwajcarią	11 lipca 1998 r.

Jednocześnie podaje się do wiadomości, co następuje:

1. Zgodnie z artykułem 38 wymienionej konwencji weszła ona w życie dnia 2 października 1972 r.

2. Następujące państwa ratyfikowały konwencję w niżej podanych datach:

Dania	20 czerwca 1972 r.
Norwegia	3 sierpnia 1972 r.
Stany Zjednoczone Ameryki	8 sierpnia 1972 r.
Francja (dla wszystkich terytoriów Republiki Francuskiej)	7 sierpnia 1974 r.
Portugalia	12 marca 1975 r.
Szwecja	2 maja 1975 r.
Finlandia	7 kwietnia 1976 r.
Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	16 lipca 1976 r.
Luksemburg	26 lipca 1976 r.
Republika Federalna Niemiec	27 kwietnia 1979 r.
Izrael	19 lipca 1979 r.
Królestwo Niderlandów (dla Królestwa w Europie)	8 kwietnia 1981 r.
Włochy	22 czerwca 1982 r.
Hiszpania	22 maja 1987 r.
Republika Czeska ¹⁾	28 stycznia 1993 r.
Słowacja ²⁾	15 marca 1993 r.
Szwajcaria	2 listopada 1994 r.

3. Następujące państwa przystąpiły do konwencji:

Singapur	27 października 1978 r.
Barbados	5 marca 1981 r.
Cypr	13 stycznia 1983 r.
Monako	17 stycznia 1986 r.
Argentyna	8 maja 1987 r.
Meksyk	27 lipca 1989 r.
Australia	23 października 1992 r.
Wenezuela	1 listopada 1993 r.
Łotwa	28 marca 1995 r.
Estonia	2 lutego 1996 r.
Republika Południowej Afryki	8 lipca 1997 r.
Chiny	8 grudnia 1997 r.

¹⁾ Data złożenia dokumentu kontynuacji; Czechosłowacja ratyfikowała konwencję dnia 12 maja 1976 r.

²⁾ Jw.

Następujące państwa wyraziły zgodę na przystąpienie Singapuru:

Stany Zjednoczone Ameryki	8 lutego 1979 r.
Szwecja	9 lutego 1979 r.
Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	14 marca 1979 r.
(zgoda obejmuje także terytoria Gibraltaru i Hong Kongu)	

Norwegia	21 marca 1979 r.
Czechosłowacja	4 kwietnia 1979 r.
Dania	7 czerwca 1979 r.
Luksemburg	4 października 1979 r.
Francja	28 października 1979 r.
Finlandia	13 listopada 1979 r.
Niderlandy (dla Królestwa w Europie) (dla Aruby: 28 maja 1986 r.)	21 kwietnia 1981 r.
Niemcy	15 lipca 1981 r.
Izrael	21 lipca 1981 r.
Włochy	23 lutego 1983 r.
Portugalia	19 grudnia 1983 r.
Hiszpania	29 czerwca 1994 r.
Szwajcaria	14 listopada 1994 r.

Następujące państwa wyraziły zgodę na przystąpienie Barbadosu:

Niderlandy (dla Królestwa w Europie) (dla Aruby: 28 maja 1986 r.)	21 kwietnia 1981 r.
Stany Zjednoczone Ameryki	21 kwietnia 1981 r.
Luksemburg	5 czerwca 1981 r.
Izrael	21 lipca 1981 r.
Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (zgoda obejmuje także: Wyspy Kajmany, Wyspy Falklandzkie i Terytoria Zależne, Gibraltar, Hong Kong, Wyspę Man i Obszary Suwerennej Bazy Akrotiri i Dhakelia na Cyprze)	28 lipca 1981 r.
Czechosłowacja	7 sierpnia 1981 r.
Finlandia	10 sierpnia 1981 r.
Szwecja	30 września 1981 r.
Francja	28 października 1981 r.
Dania	10 grudnia 1981 r.
Niemcy	4 lutego 1982 r.
Włochy	23 lutego 1983 r.
Portugalia	19 grudnia 1983 r.
Norwegia	16 października 1986 r.
Hiszpania	29 czerwca 1994 r.
Szwajcaria	14 listopada 1994 r.
Singapur	8 grudnia 1998 r.

Następujące państwa wyraziły zgodę na przystąpienie Cypru:		Stany Zjednoczone Ameryki	1 grudnia 1987 r.
Niderlandy	28 lutego 1983 r.	Portugalia	15 sierpnia 1991 r.
(dla Królestwa w Europie)		Cypr	19 listopada 1992 r.
(dla Aruby: 28 maja 1986 r.)		Hiszpania	29 lipca 1994 r.
Finlandia	14 marca 1983 r.	Szwajcaria	14 listopada 1994 r.
Francja	14 marca 1983 r.	Singapur	8 grudnia 1998 r.
Izrael	22 marca 1983 r.	Następujące państwa wyraziły zgodę na przystąpienie Argentyny:	
Szwecja	14 kwietnia 1983 r.	Luksemburg	15 lipca 1987 r.
Niemcy	28 kwietnia 1983 r.	Włochy	11 sierpnia 1987 r.
Czechosłowacja	7 czerwca 1983 r.	Niderlandy	11 września 1987 r.
Luksemburg	10 czerwca 1983 r.	(dla Królestwa w Europie i Aruby)	
Włochy	14 czerwca 1983 r.	Szwecja	21 września 1987 r.
Zjednoczone Królestwo		Izrael	24 września 1987 r.
Wielkiej Brytanii		Dania	8 października 1987 r.
i Irlandii Północnej	19 sierpnia 1983 r.	Francja	12 listopada 1987 r.
(zgoda obejmuje także:		Stany Zjednoczone Ameryki	1 grudnia 1987 r.
Wyspy Kajmany, Wyspy Falklandzkie		Norwegia	28 stycznia 1988 r.
i Terytoria Zależne, Gibraltar,		Zjednoczone Królestwo	
Hong Kong, Wyspę Man		Wielkiej Brytanii	
i Obszary Suwerennej Bazy Akrotiri		i Irlandii Północnej	12 lutego 1988 r.
i Dhakelia na Cyprze)		(zgoda obejmuje także:	
Portugalia	19 grudnia 1983 r.	Anguillę, Wyspy Kajmany,	
Dania	13 grudnia 1985 r.	Falklandy, Gibraltar, Guernsey,	
Norwegia	16 października 1986 r.	Hong Kong, Wyspę Man,	
Stany Zjednoczone Ameryki	1 grudnia 1987 r.	Wyspy Południowa Georgia	
Hiszpania	11 maja 1994 r.	i Południowy Sandwich	
Szwajcaria	14 listopada 1994 r.	oraz Obszary Suwerennej Bazy	
Singapur	8 grudnia 1998 r.	Akrotiri i Dhakelia na Cyprze)	
Następujące państwa wyraziły zgodę na przystąpienie Monako:		— w odniesieniu do Jersey	11 lipca 1988 r.
Niderlandy	15 maja 1986 r.	Czechosłowacja	12 lutego 1988 r.
(dla Królestwa w Europie)		Niemcy	22 kwietnia 1988 r.
(dla Aruby: 28 maja 1986 r.)		Finlandia	5 lutego 1990 r.
Niemcy	13 czerwca 1986 r.	Cypr	19 listopada 1994 r.
Zjednoczone Królestwo		Hiszpania	29 czerwca 1994 r.
Wielkiej Brytanii		Szwajcaria	14 listopada 1994 r.
i Irlandii Północnej	19 czerwca 1986 r.	Singapur	8 grudnia 1998 r.
(zgoda obejmuje także:		Następujące państwa wyraziły zgodę na przystąpienie Meksyku:	
Wyspy Kajmany, Falklandy,		Norwegia	21 września 1989 r.
Gibraltar, Guernsey,		Izrael	18 października 1989 r.
Hong Kong, Wyspę Man,		Stany Zjednoczone Ameryki	25 października 1989 r.
Wyspy Południowa Georgia		Argentyna	26 października 1989 r.
i Południowy Sandwich		Finlandia	17 listopada 1989 r.
oraz Obszary Suwerennej Bazy Akrotiri		Dania	23 listopada 1989 r.
i Dhakelia na Cyprze)		Zjednoczone Królestwo	
Finlandia	24 lipca 1986 r.	Wielkiej Brytanii	
Włochy	24 lipca 1986 r.	i Irlandii Północnej	15 stycznia 1990 r.
Norwegia	16 października 1986 r.	(zgoda obejmuje także:	
Czechosłowacja	31 października 1986 r.	Anguillę, Wyspy Kajmany,	
Szwecja	19 listopada 1986 r.	Wyspy Falklandzkie, Gibraltar, Guernsey,	
Dania	24 listopada 1986 r.	Hong Kong, Wyspę Man, Jersey,	
Izrael	30 stycznia 1987 r.	Wyspy Południowa Georgia	
Francja	4 listopada 1987 r.		

i Południowy Sandwich oraz Obszary Suwerennej Bazy Akrotiri i Dhakelia na Cyprze)		Następujące państwa wyraziły zgodę na przystąpienie Wenezueli:	
Niemcy	22 stycznia 1990 r.	Luksemburg	21 stycznia 1994 r.
Czechosłowacja	1 lutego 1990 r.	Cypr	28 lutego 1994 r.
Niderlandy	15 lutego 1990 r.	Francja	18 marca 1994 r.
(dla Królestwa w Europie)		Norwegia	29 marca 1994 r.
(dla Aruby: 19 marca 1991 r.)		Niderlandy	19 kwietnia 1994 r.
Szwecja	16 lutego 1990 r.	(dla Królestwa w Europie i Aruby)	
Portugalia	15 sierpnia 1991 r.	Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	16 czerwca 1994 r.
Cypr	19 listopada 1992 r.	(dla wszystkich terytoriów, które Zjednoczone Królestwo reprezentuje w stosunkach międzynarodowych i na które rozszerzono stosowanie konwencji)	
Hiszpania	29 czerwca 1994 r.	Szwecja	5 lipca 1994 r.
Szwajcaria	14 listopada 1994 r.	Niemcy	22 sierpnia 1994 r.
Włochy	26 marca 1996 r.	Dania	28 września 1994 r.
Francja	29 czerwca 1998 r.	Hiszpania	8 grudnia 1994 r.
Singapur	8 grudnia 1998 r.	Finlandia	10 stycznia 1995 r.
Następujące państwa wyraziły zgodę na przystąpienie Australii:		Stany Zjednoczone Ameryki	25 sierpnia 1995 r.
Luksemburg	11 grudnia 1992 r.	Włochy	17 listopada 1995 r.
Niderlandy	16 grudnia 1992 r.	Australia	21 listopada 1995 r.
(dla Królestwa w Europie)		Izrael	19 stycznia 1996 r.
(dla Aruby: 20 maja 1993 r.)		Słowacja	21 marca 1996 r.
Francja	26 stycznia 1993 r.	Meksyk	27 maja 1997 r.
Dania	11 lutego 1993 r.	Republika Czeska	14 listopada 1997 r.
Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	19 lutego 1993 r.	Szwajcaria	12 maja 1998 r.
(zgodą obejmuje także: obszar administracyjny Guernsey, obszar administracyjny Jersey, Wyspę Man, Anguillę, Wyspy Kajmany, Wyspy Falklandzkie, Gibraltar, Hong Kongu, Wyspy Południowa Georgia i Południowy Sandwich)		Singapur	8 grudnia 1998 r.
Cypr	20 kwietnia 1993 r.	Następujące państwa wyraziły zgodę na przystąpienie Łotwy:	
Niemcy	4 maja 1993 r.	Luksemburg	16 maja 1995 r.
Finlandia	24 maja 1993 r.	Finlandia	22 czerwca 1995 r.
Stany Zjednoczone Ameryki	23 czerwca 1993 r.	Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	14 lipca 1995 r.
Szwecja	31 grudnia 1993 r.	Włochy	17 listopada 1995 r.
Norwegia	19 kwietnia 1994 r.	Australia	21 listopada 1995 r.
Hiszpania	29 czerwca 1994 r.	Norwegia	28 listopada 1995 r.
Szwajcaria	14 listopada 1994 r.	Izrael	29 grudnia 1995 r.
Włochy	17 listopada 1995 r.	Słowacja	21 marca 1996 r.
Słowacja	21 marca 1996 r.	Dania	23 kwietnia 1996 r.
Izrael	10 stycznia 1997 r.	Niderlandy	17 czerwca 1996 r.
Republika Czeska	1 kwietnia 1997 r.	(dla Królestwa w Europie i Aruby)	
Argentyna	22 maja 1997 r.	Szwecja	14 sierpnia 1996 r.
Singapur	26 maja 1997 r.	Stany Zjednoczone Ameryki	12 września 1996 r.
Meksyk	27 maja 1997 r.	Cypr	15 stycznia 1997 r.
Barbados	22 sierpnia 1997 r.	Singapur	5 marca 1997 r.
		Hiszpania	26 marca 1997 r.
		Meksyk	27 maja 1997 r.
		Republika Czeska	14 listopada 1997 r.

Szwajcaria	12 maja 1998 r.
Francja	6 stycznia 1999 r.
Następujące państwa wyraziły zgodę na przystąpienie Estonii:	
Luksemburg	19 kwietnia 1996 r.
Dania	23 kwietnia 1996 r.
Słowacja	26 kwietnia 1996 r.
Izrael	1 maja 1996 r.
Włochy	7 maja 1996 r.
Finlandia	6 czerwca 1996 r.
Niderlandy	17 czerwca 1996 r.
(dla Królestwa w Europie i Aruby)	
Niemcy	2 lipca 1996 r.
Stany Zjednoczone Ameryki	12 września 1996 r.
Norwegia	21 października 1996 r.
Australia	11 listopada 1996 r.
Zjednoczone Królestwo	
Wielkiej Brytanii	
i Irlandii Północnej	23 grudnia 1996 r.
(zgoda obejmuje także Terytoria Zależne: Anguillę, Wyspy Kajmany, Wyspy Channel, Obszary Suwerennej Bazy na Cyprze, Wyspy Falklandzkie, Gibraltar, Hong Kong i Wyspę Man)	
Cypr	15 stycznia 1997 r.
Szwecja	12 lutego 1997 r.
Singapur	5 marca 1997 r.
Hiszpania	26 marca 1997 r.
Meksyk	27 maja 1997 r.
Republika Czeska	14 listopada 1997 r.
Szwajcaria	12 maja 1998 r.

Następujące państwa wyraziły zgodę na przystąpienie Republiki Południowej Afryki:

Łotwa	20 sierpnia 1997 r.
Niderlandy	25 sierpnia 1997 r.
(dla Królestwa w Europie i Aruby)	
Izrael	10 września 1997 r.
Finlandia	29 września 1997 r.
Słowacja	14 października 1997 r.
Niemcy	13 listopada 1997 r.
Republika Czeska	14 listopada 1997 r.
Australia	18 listopada 1997 r.
Szwecja	25 listopada 1997 r.
Polska	12 grudnia 1997 r.
Zjednoczone Królestwo	
Wielkiej Brytanii	
i Irlandii Północnej	7 stycznia 1998 r.
(także dla Terytoriów Zależnych: Anguilli, Wysp Kajmanów, Wysp Channel, Obszarów Suwerennej Bazy na Cyprze, Wysp Falklandzkich, Gibraltar i Wyspy Man)	

Portugalia	8 maja 1998 r.
Szwajcaria	12 maja 1998 r.
Specjalny Region Administracyjny	
Hong Kong	25 września 1998 r.
Francja	6 stycznia 1999 r.
Dania	7 lipca 1999 r.

Następujące państwa wyraziły zgodę na przystąpienie Chin:

Niderlandy	6 lutego 1998 r.
(dla Królestwa w Europie i Aruby)	
Luksemburg	10 lutego 1998 r.
Republika Czeska	27 lutego 1998 r.
Izrael	13 marca 1998 r.
Polska	6 kwietnia 1998 r.
Finlandia	24 kwietnia 1998 r.
Niemcy	7 maja 1998 r.
Włochy	17 czerwca 1998 r.
Słowacja	6 lipca 1998 r.
Francja	6 stycznia 1999 r.
Dania	7 lipca 1999 r.
Hiszpania	20 lipca 1999 r.

W nocie z dnia 6 lutego 1973 r., otrzymanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów dnia 9 lutego 1973 r., Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki oświadczył, zgodnie z artykułem 40 ustęp 2, że stosowanie konwencji rozciąga się na Guam, Puerto Rico i Wyspy Dziewicze.

W liście z dnia 21 czerwca 1978 r., otrzymanym przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów dnia 23 czerwca 1978 r., Chargé d'Affaires Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w Hadze oświadczył w imieniu Zjednoczonego Królestwa, zgodnie z artykułem 40 ustęp 2, że stosowanie konwencji rozciąga się na Hong Kong.

Wchodzi ona w życie w stosunku do Hong Kongu dnia 22 sierpnia 1978 r.

W liście z dnia 20 listopada 1978 r., otrzymanym przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów w dniu 21 listopada 1978 r., Ambasador Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oświadczył, zgodnie z artykułem 40 ustęp 2, że stosowanie konwencji rozciąga się na Gibraltar.

Wchodzi ona w życie w stosunku do Gibraltar dnia 20 stycznia 1979 r.

W liście z dnia 25 lipca 1979 r., otrzymanym przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów dnia 25 lipca 1979 r., Chargé d'Affaires Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w Hadze oświadczył, zgodnie z artykułem 40, że stosowanie konwencji rozciąga się na Obszary Suwerennej Bazy Akrotiri i Dhakelia na Cyprze.

Wchodzi ona w życie w stosunku do Obszarów Suwerennej Bazy Akrotiri i Dhakelia na Cyprze dnia 24 sierpnia 1979 r.

W liście z dnia 23 listopada 1979 r., otrzymanym przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów dnia 26 listopada 1979 r., Ambasador Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w Hadze oświadczył, zgodnie z artykułem 40, że stosowanie konwencji rozciąga się na Wyspy Falklandy i Terytoria Zależne.

Wchodzi ona w życie w stosunku do Wysp Falklandzkich i Terytoriów Zależnych dnia 25 stycznia 1980 r.

W liście z dnia 16 kwietnia 1980 r., otrzymanym przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów dnia 16 kwietnia 1980 r., Ambasador Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w Hadze oświadczył, zgodnie z artykułem 40, że stosowanie konwencji rozciąga się na Wyspę Man.

Wchodzi ona w życie w stosunku do Wyspy Man dnia 15 czerwca 1980 r.

W liście z dnia 16 września 1980 r., otrzymanym przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów tego samego dnia, Ambasador Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oświadczył, zgodnie z artykułem 40, że stosowanie konwencji rozciąga się na Wyspy Kajmany.

Wchodzi ona w życie w stosunku do Wysp Kajmanów dnia 15 listopada 1980 r.

W liście z dnia 13 listopada 1985 r., otrzymanym przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów dnia 19 listopada 1985 r., Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oświadczyło, zgodnie z artykułem 40, że stosowanie konwencji rozciąga się na Guernsey.

Wchodzi ona w życie w stosunku do Guernsey dnia 18 stycznia 1986 r.

Królestwo Niderlandów oświadczyło dnia 28 maja 1986 r., zgodnie z artykułem 40, że stosowanie konwencji rozciąga się na Arubę.

Wchodzi ona w życie w stosunku do Aruby dnia 27 lipca 1986 r.

W liście z dnia 1 lipca 1986 r., otrzymanym przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów dnia 3 lipca 1986 r., Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oświadczyło zgodnie z artykułem 40, że stosowanie konwencji rozciąga się na Anguillę.

Wchodzi ona w życie w stosunku do Anguilli dnia 1 września 1996 r.

W liście z dnia 29 grudnia 1986 r., otrzymanym przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów dnia 6 stycznia 1987 r., Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oświadczyło, zgodnie z artykułem 40, że stosowanie konwencji rozciąga się na Jersey.

Wchodzi ona w życie w stosunku do Jersey dnia 7 marca 1987 r.

Zgodnie z artykułem 38 ustęp 1 konwencja weszła w życie w stosunku do Danii, Norwegii i Stanów Zjednoczonych Ameryki dnia 7 października 1972 r.

Konwencja weszła w życie w stosunku do:	
Francji	6 października 1974 r.
(dla wszystkich terytoriów Republiki Francuskiej)	
Portugalii	11 maja 1975 r.
Szwecji	1 lipca 1975 r.
Finlandii	6 czerwca 1976 r.
Czechosłowacji	11 lipca 1976 r.
Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	14 września 1976 r.
Luksemburga	26 września 1877 r.
Niemiec	26 czerwca 1979 r.
Izraela	17 września 1979 r.
Niderlandów	7 czerwca 1981 r.
(dla Królestwa w Europie)	
Włoch	21 sierpnia 1982 r.
Hiszpanii	21 lipca 1987 r.
Wenezueli	17 maja 1994 r.
Szwajcarii	1 stycznia 1995 r.
Łotwy	27 maja 1995 r.
Estonii	2 kwietnia 1996 r.
Polski	13 kwietnia 1996 r.
Republiki Południowej Afryki	6 września 1997 r.

Zgodnie z artykułem 39 ustęp 3 konwencja weszła w życie w stosunku do Singapuru dnia 28 grudnia 1978 r.

Wejście w życie między Singapurem a:

Stanami Zjednoczonymi Ameryki	9 kwietnia 1979 r.
Szwecją	10 kwietnia 1979 r.
Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	13 maja 1979 r.
(także dla Gibraltaru i Hong Kongu)	
Norwegią	20 maja 1979 r.
Czechosłowacją	3 czerwca 1979 r.
Danią	7 sierpnia 1979 r.
Luksemburgiem	3 grudnia 1979 r.
Francją	27 grudnia 1979 r.
Finlandią	12 stycznia 1980 r.
Niderlandami	20 czerwca 1981 r.
(dla Królestwa w Europie)	
(dla Aruby: 27 lipca 1986 r.)	
Niemcami	13 września 1981 r.
Izraelem	19 września 1981 r.
Włochami	24 kwietnia 1983 r.
Portugalią	17 lutego 1984 r.
Hiszpanią	28 sierpnia 1994 r.

Szwajcarią	13 stycznia 1995 r.	Niemcami	27 czerwca 1983 r.
Estonią	4 maja 1997 r.	Czechosłowacją	6 sierpnia 1983 r.
Łotwą	4 maja 1997 r.	Luksemburgiem	9 sierpnia 1983 r.
Polską	4 maja 1997 r.	Włochami	13 sierpnia 1983 r.
Australią	25 lipca 1997 r.	Zjednoczonym Królestwem	
Barbadosem	6 lutego 1999 r.	Wielkiej Brytanii	
Cyprem	6 lutego 1999 r.	i Irlandii Północnej	18 października 1983 r.
Monako	6 lutego 1999 r.	(także dla Wysp Kajmanów,	
Argentyną	6 lutego 1999 r.	Wysp Falklandzkich i Terytoriów Zależnych,	
Meksykiem	6 lutego 1999 r.	Gibraltaru, Hong Kongu, Wyspy Man	
Wenezuelą	6 lutego 1999 r.	i Obszarów Suwerennej Bazy	
		Akrotiri i Dhakelia na Cyprze)	
Zgodnie z artykułem 39 ustęp 3 konwencja weszła w życie w stosunku do Barbadosu dnia 4 maja 1981 r. Wejście w życie między Barbadosem a:		Portugalią	17 lutego 1984 r.
Niderlandami	20 czerwca 1981 r.	Danią	11 lutego 1986 r.
(dla Królestwa w Europie)		Norwegią	15 grudnia 1986 r.
(dla Aruby: 27 lipca 1986 r.)		Stanami Zjednoczonymi Ameryki	30 stycznia 1988 r.
Stanami Zjednoczonymi Ameryki	20 czerwca 1981 r.	Argentyną	18 stycznia 1993 r.
Luksemburgiem	4 sierpnia 1981 r.	Meksykiem	18 stycznia 1993 r.
Izraelem	19 września 1981 r.	Monako	18 stycznia 1993 r.
Zjednoczonym Królestwem		Australią	19 czerwca 1993 r.
Wielkiej Brytanii		Wenezuelą	29 kwietnia 1994 r.
i Irlandii Północnej	21 września 1981 r.	Hiszpanią	10 lipca 1994 r.
(także dla Wysp Kajmanów,		Szwajcarią	13 stycznia 1995 r.
Wysp Falklandzkich i Terytoriów Zależnych,		Estonią	16 marca 1997 r.
Gibraltaru, Hong Kongu, Wyspy Man		Łotwą	16 marca 1997 r.
i Obszarów Suwerennej Bazy		Polską	16 marca 1997 r.
Akrotiri i Dhakelia na Cyprze)		Singapurem	6 lutego 1999 r.
Czechosłowacją	6 października 1981 r.	Zgodnie z artykułem 39 ustęp 3 konwencja weszła w życie w stosunku do Monako dnia 18 marca 1986 r.	
Finlandią	9 października 1981 r.	Wejście w życie między Monako a:	
Szwecją	29 listopada 1981 r.	Niderlandami	14 lipca 1986 r.
Francją	27 grudnia 1981 r.	(dla Królestwa w Europie)	
Danią	8 lutego 1982 r.	(dla Aruby: 27 lipca 1986 r.)	
Niemcami	5 kwietnia 1982 r.	Niemcami	12 sierpnia 1986 r.
Włochami	24 kwietnia 1983 r.	Zjednoczonym Królestwem	
Portugalią	17 lutego 1984 r.	Wielkiej Brytanii	
Norwegią	15 grudnia 1986 r.	i Irlandii Północnej	18 sierpnia 1986 r.
Hiszpanią	28 sierpnia 1994 r.	(także dla Wysp Kajmanów,	
Szwajcarią	13 stycznia 1995 r.	Falklandów, Gibraltaru, Guernsey,	
Australią	21 października 1997 r.	Hong Kongu, Wyspy Man,	
Singapurem	6 lutego 1999 r.	Wysp Południowa Georgia	
Zgodnie z artykułem 39 ustęp 3 konwencja weszła w życie w stosunku do Cypru dnia 14 marca 1983 r.		i Południowy Sandwich	
Wejście w życie między Cyprem a:		oraz Obszarów Suwerennej	
Niderlandami	29 kwietnia 1983 r.	Bazy Akrotiri i Dhakelia na Cyprze)	
(dla Królestwa w Europie)		Finlandią	22 września 1986 r.
(dla Aruby: 27 lipca 1986 r.)		Włochami	22 września 1986 r.
Finlandią	13 maja 1983 r.	Norwegią	15 grudnia 1986 r.
Francją	13 maja 1983 r.	Czechosłowacją	30 grudnia 1986 r.
Izraelem	21 maja 1983 r.	Szwecją	18 stycznia 1987 r.
Szwecją	13 czerwca 1983 r.	Danią	23 stycznia 1987 r.
		Izraelem	31 marca 1987 r.
		Francją	3 stycznia 1988 r.
		Stanami Zjednoczonymi Ameryki	30 stycznia 1988 r.

Portugalią	14 października 1991 r.	(także dla Anguilli, Wysp Kajmanów,
Cypr	18 stycznia 1993 r.	Wysp Falklandzkich, Gibraltaru, Guernsey,
Hiszpanią	28 sierpnia 1994 r.	Hong Kongu, Wyspy Man, Jersey,
Szwajcarią	13 stycznia 1995 r.	Wysp Południowa Georgia
Singapurem	6 lutego 1999 r.	i Południowy Sandwich oraz
		Obszarów Suwerennej Bazy
		Akrotiri i Dhakelia na Cyprze)
Zgodnie z artykułem 39 ustęp 3 konwencja weszła w życie w stosunku do Republiki Argentynskiej dnia 7 lipca 1987 r.		Niemcami
		23 marca 1990 r.
		Czechosłowacją
		2 kwietnia 1990 r.
		Niderlandami
		16 kwietnia 1990 r.
Wejście w życie między Argentyną a:		(dla Królestwa w Europie)
		(dla Aruby: 18 maja 1991 r.)
Luksemburgiem	13 września 1987 r.	Szwecją
Włochami	10 października 1987 r.	17 kwietnia 1990 r.
Niderlandami	10 listopada 1987 r.	Portugalią
(dla Królestwa w Europie i Aruby)		14 października 1991 r.
Szwecją	20 listopada 1987 r.	Cypr
Izraelem	23 listopada 1987 r.	18 stycznia 1993 r.
Danią	7 grudnia 1987 r.	Hiszpanią
Francją	11 stycznia 1988 r.	28 sierpnia 1994 r.
Stanami Zjednoczonymi Ameryki	30 stycznia 1988 r.	Szwajcarią
Norwegią	28 marca 1988 r.	13 stycznia 1995 r.
Zjednoczonym Królestwem		Włochami
Wielkiej Brytanii		25 maja 1996 r.
i Irlandii Północnej	11 kwietnia 1988 r.	Australią
(także dla Anguilli, Wysp		26 lipca 1997 r.
Kajmanów, Falklandów,		Estonią
Gibraltaru, Guernsey, Hong Kongu,		26 lipca 1997 r.
Wyspy Man, Wysp Południowa Georgia		Łotwą
i Południowy Sandwich,		26 lipca 1997 r.
Obszarów Suwerennej Bazy		Polską
Akrotiri i Dhakelia na Cyprze)		26 lipca 1997 r.
(dla Jersey: 9 września 1988 r.)		Wenezuelą
		26 lipca 1997 r.
Czechosłowacją	11 kwietnia 1988 r.	Francją
Niemcami	21 czerwca 1988 r.	28 sierpnia 1998 r.
Meksykiem	25 grudnia 1989 r.	Singapurem
Finlandią	6 kwietnia 1990 r.	6 lutego 1999 r.
Cypr	18 stycznia 1993 r.	
Hiszpanią	28 sierpnia 1994 r.	Zgodnie z artykułem 39 ustęp 3 konwencja weszła w życie w stosunku do Australii dnia 22 grudnia 1992 r.
Szwajcarią	13 stycznia 1995 r.	
Australią	21 lipca 1997 r.	Wejście w życie między Australią a:
Singapurem	6 lutego 1999 r.	
		Luksemburgiem
		9 lutego 1993 r.
		Niderlandami
		14 lutego 1993 r.
		(dla Królestwa w Europie)
		(dla Aruby: 19 lipca 1993 r.)
		Francją
		27 marca 1993 r.
		Danią
		12 kwietnia 1993 r.
		Zjednoczonym Królestwem
		Wielkiej Brytanii
		i Irlandii Północnej
		20 kwietnia 1993 r.
		(także dla obszaru administracyjnego Guernsey,
		obszaru administracyjnego Jersey, Wyspy Man,
		Anguilli, Wysp Kajmanów, Wysp Falklandzkich,
		Gibraltaru, Hong Kongu
		oraz Wysp Południowa Georgia
		i Południowy Sandwich)
		Cypr
		19 czerwca 1993 r.
		Niemcami
		3 lipca 1993 r.
		Finlandią
		23 lipca 1993 r.
		Stanami Zjednoczonymi Ameryki
		22 sierpnia 1993 r.
		Szwecją
		1 marca 1994 r.
		Norwegią
		18 czerwca 1994 r.
		Hiszpanią
		28 sierpnia 1994 r.
		Szwajcarią
		13 stycznia 1995 r.
		Włochami
		16 stycznia 1996 r.
		Łotwą
		20 stycznia 1996 r.
Zgodnie z artykułem 39 ustęp 3 konwencja weszła w życie w stosunku do Meksyku dnia 25 września 1989 r.		
Wejście w życie między Meksykiem a:		
Norwegią	20 listopada 1989 r.	
Izraelem	17 grudnia 1989 r.	
Stanami Zjednoczonymi Ameryki	24 grudnia 1989 r.	
Argentyną	25 grudnia 1989 r.	
Finlandią	16 stycznia 1990 r.	
Danią	22 stycznia 1990 r.	
Zjednoczonym Królestwem		
Wielkiej Brytanii		
i Irlandii Północnej	16 marca 1990 r.	

Wenezuelą	20 stycznia 1996 r.	Zjednoczonym Królestwem	
Słowacją	20 maja 1996 r.	Wielkiej Brytanii	
Estonią	10 stycznia 1997 r.	i Irlandii Północnej	12 września 1995 r.
Polską	10 stycznia 1997 r.	Niemcami	17 listopada 1995 r.
Izraelem	11 marca 1997 r.	Włochami	16 stycznia 1996 r.
Republiką Czeską	31 maja 1997 r.	Australią	20 stycznia 1996 r.
Argentyną	21 lipca 1997 r.	Norwegią	27 stycznia 1996 r.
Singapurem	25 lipca 1997 r.	Izraelem	27 lutego 1996 r.
Meksykiem	26 lipca 1997 r.	Słowacją	20 maja 1996 r.
Barbadosem	21 października 1997 r.	Danią	22 czerwca 1996 r.
Republiką Południowej Afryki	17 stycznia 1998 r.	Niderlandami	16 sierpnia 1996 r.
		(dla Królestwa w Europie i Aruby)	
Zgodnie z artykułem 39 ustęp 3 konwencja weszła w życie w stosunku do Wenezueli dnia 31 grudnia 1993 r.		Szwecją	13 października 1996 r.
		Stanami Zjednoczonymi Ameryki	11 października 1996 r.
Wejście w życie między Wenezuelą a:		Cyprem	16 marca 1997 r.
Luksemburgiem	22 marca 1994 r.	Singapurem	4 maja 1997 r.
Cyprem	29 kwietnia 1994 r.	Hiszpanią	25 maja 1997 r.
Francją	17 maja 1994 r.	Meksykiem	26 lipca 1997 r.
Norwegią	28 maja 1994 r.	Republiką Południowej Afryki	19 października 1997 r.
Niderlandami	18 czerwca 1994 r.	Republiką Czeską	13 stycznia 1998 r.
(dla Królestwa w Europie i dla Aruby)		Szwajcarią	11 lipca 1998 r.
Zjednoczonym Królestwem		Francją	7 marca 1999 r.
Wielkiej Brytanii			
i Irlandii Północnej	15 sierpnia 1994 r.	Zgodnie z artykułem 39 ustęp 3 konwencja weszła w życie w stosunku do Estonii dnia 2 kwietnia 1996 r.	
(dla wszystkich terytoriów, za które Zjednoczone Królestwo odpowiada w stosunkach międzynarodowych i na które zostało rozszerzone stosowanie konwencji)		Wejście w życie między Estonią a:	
Szwecją	3 września 1994 r.	Luksemburgiem	18 czerwca 1996 r.
Niemcami	21 października 1994 r.	Danią	22 czerwca 1996 r.
Danią	27 listopada 1994 r.	Słowacją	25 czerwca 1996 r.
Hiszpanią	6 lutego 1995 r.	Izraelem	30 czerwca 1996 r.
Finlandią	11 marca 1995 r.	Włochami	6 lipca 1996 r.
Stanami Zjednoczonymi Ameryki	24 października 1995 r.	Finlandią	5 sierpnia 1996 r.
Włochami	16 stycznia 1996 r.	Niderlandami	16 sierpnia 1996 r.
Australią	20 stycznia 1996 r.	(dla Królestwa w Europie i Aruby)	
Izraelem	19 marca 1996 r.	Niemcami	31 sierpnia 1996 r.
Słowacją	20 maja 1996 r.	Stanami Zjednoczonymi Ameryki	11 listopada 1996 r.
Meksykiem	26 lipca 1997 r.	Norwegią	20 grudnia 1996 r.
Republiką Czeską	13 stycznia 1998 r.	Australią	10 stycznia 1997 r.
Szwajcarią	11 lipca 1998 r.	Zjednoczonym Królestwem	
Singapurem	6 lutego 1999 r.	Wielkiej Brytanii	
		i Irlandii Północnej	21 lutego 1997 r.
Zgodnie z artykułem 39 ustęp 3 konwencja weszła w życie w stosunku do Łotwy dnia 27 maja 1995 r.		(także dla Terytoriów Zależnych: Anguilli, Wysp Kajmanów, Wysp Channel, Obszarów Suwerennej Bazy na Cyprze, Wysp Falklandzkich, Gibraltaru, Hong Kongu i Wyspy Man)	
Wejście w życie między Łotwą a:		Cyprem	16 marca 1997 r.
Luksemburgiem	15 lipca 1995 r.	Szwecją	13 kwietnia 1997 r.
Finlandią	21 sierpnia 1995 r.	Singapurem	4 maja 1997 r.
		Hiszpanią	25 maja 1997 r.
		Meksykiem	26 lipca 1997 r.

Republiką Czeską 13 stycznia 1998 r.
Szwajcarią 11 lipca 1998 r.

Zgodnie z artykułem 39 ustęp 3 konwencja weszła w życie w stosunku do Republiki Południowej Afryki dnia 6 września 1997 r.

Wejście w życie między Republiką Południowej Afryki a:

Łotwą 19 października 1997 r.
Niderlandami 24 października 1997 r.
(dla Królestwa w Europie i Aruby)

Izraelem 9 listopada 1997 r.
Finlandią 28 listopada 1997 r.
Słowacją 13 grudnia 1997 r.
Niemcami 12 stycznia 1998 r.
Australią 17 stycznia 1998 r.
Republiką Czeską 13 stycznia 1998 r.
Szwecją 24 stycznia 1998 r.
Polską 10 lutego 1998 r.

Zjednoczonym Królestwem
Wielkiej Brytanii
i Irlandii Północnej 8 marca 1998 r.

(także dla Terytoriów Zależnych:
Anguilli, Wysp Kajmanów,
Wysp Channel, Obszarów
Suwerennej Bazy na Cyprze,
Wysp Falklandzkich, Gibraltaru
i Wyspy Man)

Portugalią 7 lipca 1998 r.
Szwajcarią 11 lipca 1998 r.

Specjalnym Regionem
Administracyjnym
Hong Kong 24 listopada 1998 r.

Francją 7 marca 1999 r.
Danią 5 września 1999 r.

Zgodnie z artykułem 39 ustęp 3 konwencja weszła w życie w stosunku do Chin dnia 6 lutego 1998 r.

Wejście w życie między Chinami a:

Niderlandami 7 kwietnia 1998 r.
(dla Królestwa w Europie i Aruby)

Luksemburgiem 11 kwietnia 1998 r.
Republiką Czeską 28 kwietnia 1998 r.
Izraelem 12 maja 1998 r.
Polską 5 czerwca 1998 r.
Finlandią 23 czerwca 1998 r.
Niemcami 6 lipca 1998 r.
Włochami 16 sierpnia 1998 r.
Słowacją 4 września 1998 r.
Francją 7 marca 1999 r.
Danią 5 września 1999 r.
Hiszpanią 18 września 1999 r.
Finlandią 18 września 1999 r.

4. Ponadto podaje się do wiadomości, że podczas składania dokumentów ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do konwencji złożone zostały przez następujące państwa podane niżej oświadczenia i zastrzeżenia:

AUSTRALIA

Zastrzeżenie i oświadczenia:

Rząd Australii, po rozważeniu postanowień wymienionej konwencji, niniejszym przystępuje do niej, dla i w imieniu Australii, z następującym zastrzeżeniem:

Rząd Australii oświadcza niniejszym, dla i w imieniu Australii, że:

zgodnie z artykułem 33 Australia wyłącza stosowanie artykułu 4 ustęp 2;

zgodnie z artykułem 2 organem centralnym jest Sekretariat przy Prokuratorze Generalnym Australii (the Secretary to the Attorney — General's Department of the Commonwealth of Australia);

zgodnie z artykułem 8 sędziowie drugiego Umawiającego się Państwa mogą być obecni przy wykonaniu wniosku, pod warunkiem wcześniejszego uzyskania zgody organu sądowego wykonującego wniosek;

zgodnie z artykułem 15 czynność dowodowa może być dokonana przez przedstawiciela dyplomatycznego lub urzędnika konsularnego tylko po uzyskaniu odpowiedniego zezwolenia, udzielonego na wniosek, przez Sekretariat Prokuratora Generalnego Australii;

zgodnie z artykułem 16 Sekretariat Prokuratora Generalnego Australii jest właściwym organem w rozumieniu tego artykułu i jest upoważniony do określania warunków dotyczących wydawania zezwoleń zgodnie z tym artykułem;

zgodnie z artykułem 23 Australia nie będzie wykonywać żadnych wniosków, których przedmiotem będzie postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego);

zgodnie z artykułem 24 Australia wyznacza Sekretarzy Sądów Najwyższych Państwa i Terytoriów (The Registrars of the State and Territory Supreme Courts) jako organy dodatkowe;

zgodnie z artykułem 40 konwencję stosuje się do wszystkich terytoriów, które Australia reprezentuje w stosunkach międzynarodowych.

ARGENTYNA

Zastrzeżenie do artykułu 33 ustęp 1:

Republika Argentyńska całkowicie wyłącza stosowanie artykułu 4 ustęp 2, jak również rozdziału II.

Oświadczenie dotyczące artykułu 23 konwencji:

Republika Argentyńska nie będzie wykonywała wniosków, których przedmiotem jest postępowanie

znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego).

Ponadto instrument ratyfikacyjny zawiera następujące oświadczenie:

Republika Argentyńska nie uznaje rozszerzenia stosowania Konwencji o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzonej w Hadze dnia 18 marca 1970 r., na Wyspy Malwiny, Wyspy Południowa Georgia i Południowy Sandwich, dokonanej notą Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z dnia 23 listopada 1979 r., i potwierdza swoją suwerenność nad Wyspami Malwiny, Południowa Georgia i Południowy Sandwich, stanowiącymi integralną część jej terytorium.

Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych przyjął rezolucje 2065 (XX), 3160 (XXVIII), 31/49, 37/9, 38/12, 39/6, 40/21 i 41/40, w których stwierdza istnienie sporu o suwerenność nad Wyspami Malwiny i nakazuje Republice Argentyńskiej i Zjednoczonemu Królestwu Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej podjęcie negocjacji w celu znalezienia, jeśli możliwe, rozwiązania sporu w sposób pokojowy i ostateczny, przy pośrednictwie Wysokiego Komisarza Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych, który będzie informował Zgromadzenie Ogólne o osiągniętych postępach.

Ponadto Republika Argentyńska nie uznaje rozszerzenia stosowania konwencji w stosunku do Wysp Malwiny, Południowa Georgia i Południowy Sandwich, poczynionego w dniu 19 lipca 1986 r. przez Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w związku z przystąpieniem Księstwa Monako do wymienionej konwencji.

Odnosząc się do powyższego oświadczenia Rząd Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej dnia 18 sierpnia 1987 r. zakomunikował, co następuje:

„Rząd Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej nie ma wątpliwości co do suwerenności Zjednoczonego Królestwa nad Wyspami Falklandzkimi i Południową Georgią i Południowym Sandwich i jest w pełni uprawniony do włączenia tych terytoriów w zakres stosowania umów międzynarodowych, których jest stroną. Tym samym Zjednoczone Królestwo nie może przyjąć do wiadomości oświadczenia Argentyny, które zmierza do zakwestionowania prawa Zjednoczonego Królestwa do rozszerzenia konwencji na Wyspy Falklandzkie lub Południową Georgię i Południowy Sandwich, jak również nie może przyjąć, że Rząd Republiki Argentyńskiej ma jakiegokolwiek prawa w tym zakresie.

Powyższe stosuje się również do odmowy uznania przez Rząd Republiki Argentyńskiej w wymienionym oświadczeniu zgody Zjednoczonego Królestwa na przystąpienie do powyższej konwencji Księstwa Monako w odniesieniu do Wysp Falklandzkich, Południowej Georgii i Południowego Sandwich.”

Rząd Republiki Argentyńskiej wyznaczył, jako organ właściwy:

Ministerio de Relaciones y Culto
Reconquista 1088
Buenos Aires.

W dniu 11 kwietnia 1988 r. Republika Argentyńska złożyła następujące oświadczenie:

W związku ze zgodą Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na przystąpienie Republiki Argentyńskiej do Konwencji haskiej o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, wyrażonej w nocie z dnia 12 lutego 1988 r., Rząd Republiki Argentyńskiej odrzuca roszczenie sobie prawa do jego zgody w oparciu o konwencję w odniesieniu do Wysp Malwinów, Południowej Georgii i Południowego Sandwich i potwierdza suwerenność Republiki Argentyńskiej nad wymienionymi wyspami, które stanowią integralną część jej terytorium.

Dnia 6 lipca 1988 r. Rząd Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, odnosząc się do powyższego oświadczenia, zakomunikował, co następuje:

„Rząd Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej nie ma wątpliwości co do suwerenności Zjednoczonego Królestwa nad Wyspami Falklandzkimi, Południową Georgią i Południowym Sandwich oraz jest w pełni uprawniony do włączania tych terytoriów w zakres stosowania umów międzynarodowych, których jest stroną. Tym samym Zjednoczone Królestwo nie może przyjąć do wiadomości oświadczenia Argentyny, które zmierza do zakwestionowania prawa Zjednoczonego Królestwa do rozszerzenia konwencji na Wyspy Falklandzkie, Południową Georgię i Południowy Sandwich, jak również nie może przyjąć, że Rząd Republiki Argentyńskiej ma jakiegokolwiek prawa w tym zakresie.”

BARBADOS

Zgodnie z artykułem 2 konwencji Barbados wyznaczył jako organ centralny: Rejestratora Sądu Najwyższego Barbados (the Registrar of the Supreme Court of Barbados).

CHINY

Oświadczenia i zastrzeżenia:

1. Zgodnie z artykułem 2 konwencji Ministerstwo Sprawiedliwości Chińskiej Republiki Ludowej zostało wyznaczone jako organ centralny, który będzie odpowiedzialny za przyjmowanie wniosków wystosowanych przez organy sądowe innych Umawiających się Stron i do przekazywania ich organom właściwym do ich wykonania.

2. Zgodnie z artykułem 23 konwencji dotyczącym wniosków, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnie-

nia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego), wykonywane będą wyłącznie wnioski dotyczące uzyskania dokumentów dokładnie wymienionych we wniosku i mających bezpośredni i bliski związek z przedmiotem postępowania.

3. W związku z artykułem 33 konwencji postanowienia rozdziału II konwencji, z wyjątkiem artykułu 15, nie będą stosowane.

Adres organu centralnego wyznaczonego przez Chińską Republikę Ludową w związku z artykułem 2 jest następujący:

„Bureau of International Judicial Assistance
Ministry of Justice of People's Republic of China
10, Chaoyangmen Nandajie, Chaoyang District
Beijing 100020
China”

CYPR

Oświadczenia i zastrzeżenia z dnia 15 maja 1984 r.:

Republika Cypryjska składa następujące oświadczenia:

1. Zgodnie z artykułem 2 organem właściwym zostaje wyznaczone Ministerstwo Sprawiedliwości.

2. Zgodnie z artykułem 16 organem właściwym zostaje wyznaczone Ministerstwo Sprawiedliwości.

3. Zgodnie z artykułem 17 organem właściwym zostaje wyznaczone Ministerstwo Sprawiedliwości.

4. Zgodnie z artykułem 18 Republika Cypryjska oświadcza, że przedstawiciele dyplomatyczni, urzędnicy konsularni i osoby wyznaczone do dokonania czynności dowodowych, zgodnie z artykułami 16, 17 i 18, mogą wystąpić do organu właściwego o pomoc w uzyskaniu takiego dowodu przy użyciu środków przymusu, przewidzianych przez prawo wewnętrzne, pod warunkiem, że występujące Umawiające się Państwo złożyło oświadczenie o przyznaniu wzajemnych ułatwień, zgodnie z artykułem 18. Zgodnie z artykułem 18 organem właściwym zostaje wyznaczony Sąd Najwyższy.

5. Zgodnie z artykułem 23 Rząd Republiki Cypryjskiej oświadcza, że Republika Cypryjska nie będzie wykonywała wniosków, których przedmiotem będzie postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego). Rząd Republiki Cypryjskiej oświadcza także, że dla celów niniejszego oświadczenia, za wnioski, których przedmiotem będzie postępowanie pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*”, uważa takie wnioski, które wymagają od osoby:

- wskazania, jakie dokumenty dotyczące postępowania, do którego odnosi się wniosek, są lub były w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą, lub
- okazania innych dokumentów niż wyszczególnione we wniosku jako dokumenty do okazania przed wła-

ściwym sądem, które znajdują się lub mogą się znajdować w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą.

Republika Cypryjska składa następujące zastrzeżenia:

- Zgodnie z artykułem 8 Republika Cypryjska oświadcza, że sędziowie występującego organu mogą być obecni przy wykonywaniu wniosku.
- Zgodnie z postanowieniami artykułu 33 Republika Cypryjska nie będzie przyjmowała wniosków sporządzonych w języku francuskim.

CZECOSŁOWACJA

(Republika Czeska złożyła oświadczenie o sukcesji dnia 28 stycznia 1993 r., Słowacja złożyła oświadczenie o sukcesji dnia 15 marca 1993 r.)

Oświadczenia:

Czechosłowacka Republika Socjalistyczna oświadcza w sprawie artykułu 16 Konwencji o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzonej w Hadze dnia 18 marca 1970 r., że przeprowadzanie dowodów zgodnie z rozdziałem II może być wykonywane bez uprzedniego zezwolenia, pod warunkiem wzajemności.

Czechosłowacka Republika Socjalistyczna oświadcza w sprawie artykułu 18 wymienionej konwencji, że przedstawiciele dyplomatyczni lub urzędnicy konsularni, upoważnieni do dokonywania czynności dowodowych, mają możliwość domagania się wykonania aktu sądowego przed odpowiednim sądem czechosłowackim lub notariuszem państwa czechosłowackiego, którym przekazano ten akt za pośrednictwem Ministerstwa Sprawiedliwości Socjalistycznej Republiki Czech w Pradze lub Ministerstwa Sprawiedliwości Słowackiej Republiki Socjalistycznej w Bratysławie, pod warunkiem wzajemności.

Czechosłowacka Republika Socjalistyczna oświadcza, w związku z artykułem 40 konwencji dającym państwu prawo do oświadczenia, że konwencja obowiązuje dla terytoriów, które reprezentują w stosunkach międzynarodowych, że jej zdaniem utrzymywanie pewnych państw w zależności od innych jest sprzeczne z treścią i celami Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych z dnia 14 grudnia 1960 r. o niepodległości udzielanej państwom i ludom kolonialnym, głoszącej konieczność szybkiej i bezwarunkowej likwidacji kolonializmu we wszystkich formach i postaciach.

Notą z dnia 24 maja 1978 r. Rząd Czechosłowacji poinformował Ministerstwo Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów o wyznaczeniu, zgodnie z artykułami 2 i 24 konwencji, Ministerstwa Sprawiedliwości Socjalistycznej Republiki Czeskiej i Ministerstwa Sprawiedliwości Słowackiej Republiki Socjalistycznej, jako organów centralnych.

Czechosłowacja była Umawiającą się Stroną do jej podziału w dniu 1 stycznia 1993 r. Republika Czeska i Słowacja złożyły oświadczenia o sukcesji niniejszej konwencji.

Słowacja, zgodnie z artykułami 2 i 8, wyznaczyła następujący organ centralny:

„Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
Župné námestie 13, 813 11 Bratislava
Slovak Republic
fax: (00427) 5316035”.

DANIA

Zastrzeżenia:

1. Stosując się do postanowień zawartych w artykule 33, Rząd Królestwa Danii oświadcza zgodnie z artykułem 4, że Dania nie będzie przyjmować wniosków sporządzonych w języku francuskim.

2. Stosując się do postanowień zawartych w artykule 33, Rząd Królestwa Danii oświadcza zgodnie z artykułem 17, że nie zezwoli na dokonywanie czynności dowodowych przez osoby wyznaczone.

Oświadczenia:

Artykuł 2. Jako organ centralny zostaje wyznaczony Minister Sprawiedliwości.

Artykuł 4. Wnioski mogą być sporządzane w językach norweskim i szwedzkim; Dania nie czuje się zobowiązana do zwrotu wcześniej otrzymanych dokumentów sporządzonych w języku innym niż język duński.

Artykuł 8. Urzędnicy organu występującego drugiego Umawiającego się Państwa mogą być obecni przy wykonywaniu wniosku, jeśli uprzednio uzyskali zgodę właściwego organu duńskiego.

Artykuł 15. Przedstawiciel dyplomatyczny lub konsularny może przeprowadzać czynności dowodowe po uzyskaniu zezwolenia Ministerstwa Sprawiedliwości.

Artykuł 16. Ministerstwo Sprawiedliwości wydaje zezwolenia na przeprowadzanie czynności dowodowych.

Artykuł 23. Wnioski, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego), nie będą w Danii wykonywane.

Artykuł 27a. Wnioski mogą być przekazywane poprzez przedstawicieli konsularnych państw obcych w Danii, bezpośrednio do odpowiednich sądów duńskich.

Notą z dnia 22 lipca 1980 r., otrzymaną dnia 23 lipca 1980 r., Dania, odnosząc się do artykułu 23 konwencji, złożyła następujące dodatkowe oświadczenie:

Oświadczenie złożone przez Królestwo Danii w związku z artykułem 23 dotyczące wniosków, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego)

stosuje się do wszystkich wniosków, które wymagają od osoby:

- a) oświadczenia, jakie dokumenty — inne niż wyszczególnione we wniosku — odnoszące się do procedur, których dotyczy wnioski, znajdują się lub znajdowały w jej posiadaniu, lub
- b) okazania dokumentów innych niż wyszczególnione we wniosku, które znajdują się lub mogłyby się znajdować w jej posiadaniu.

ESTONIA

Oświadczenia:

- 1) Zgodnie z artykułem 8 sędziowie państwa pozywającego mają prawo do uczestnictwa w wykonywaniu wniosku za uprzednią zgodą Ministerstwa Sprawiedliwości Republiki Estońskiej.
- 2) Zgodnie z artykułem 11 osoba może odmówić uczestnictwa w przeprowadzeniu dowodów lub działaniach procesowych, w przypadku gdy jest uprawniona do tego lub ma taki obowiązek, według prawa jej państwa.
- 3) Zgodnie z artykułem 23 Republika Estońska wykonuje wnioski, w których żąda się wydania dokumentów lub ich kopii, jeśli spełnione są następujące wymogi:
 - a) proces został rozpoczęty;
 - b) dokumenty zostały właściwie określone co do zawartych w nim danych, treści lub innych informacji;
 - c) zostały wskazane okoliczności dające podstawy do sądenia, że takie dokumenty są jej własnością lub znajdują się w posiadaniu danej osoby lub są jej znane.

W związku z artykułem 16 i 17 konwencji właściwym urzędem wyznaczonym przez państwo do wydawania zezwoleń jest Ministerstwo Sprawiedliwości Republiki Estońskiej.

FINLANDIA

Zastrzeżenie:

Zgodnie z artykułem 33 Finlandia wnosi zastrzeżenie do artykułu 4 ustęp 2, stanowiące, że wnioski w językach angielskim lub francuskim nie będą przyjmowane.

Oświadczenia:

I. Zgodnie z artykułem 2 organem centralnym w Finlandii jest Ministerstwo Sprawiedliwości.

II. Język szwedzki jest drugim językiem oficjalnym w Finlandii. W związku z tym Finlandia, zgodnie z artykułem 4 ustęp 1, będzie przyjmowała wnioski w języku szwedzkim. Odpowiedź będzie udzielana w języku szwedzkim, jeśli w związku z wnioskiem zostanie to wyraźnie zażądane.

III. Sędzia organu wzywającego może, zgodnie z artykułem 8, być obecny przy wykonywaniu wniosku,

pod warunkiem uzyskania zgody Ministerstwa Sprawiedliwości Finlandii.

IV. Czynność dowodowa, odnosząca się do artykułów 16 i 17 konwencji, może być przeprowadzana bez uprzedniej zgody władz fińskich.

V. Odnośnie do artykułu 23 Finlandia oświadcza, że nie będzie wykonywać wniosków, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego).

W nocy z dnia 11 grudnia 1980 r., otrzymanej dnia 12 grudnia 1980 r., Rząd Finlandii zakomunikował częściowe wycofanie zastrzeżenia do artykułu 4 ustęp 2, złożonego w dniu ratyfikacji. Mianowicie Rząd Finlandii będzie przyjmował wnioski sporządzone w języku angielskim lub na ten język przetłumaczone.

Zgodnie z artykułem 35 litera c) Rząd Finlandii złożył następujące oświadczenie:

Przyjmując wniosek w języku angielskim, Republika Finlandii nie podejmuje się wykonania wniosku w tym języku, lub przekazania dowodu w języku angielskim, uzyskanego w ten sposób; nie ma również obowiązku tłumaczenia na język angielski dokumentów ustanawiających wykonanie wniosku.

Ponadto Rząd Finlandii zmienił oświadczenie, złożone w dniu ratyfikacji, dotyczące artykułu 23 wyżej wymienionej konwencji. Zmodyfikowane oświadczenie brzmi następująco:

Oświadczenie złożone przez Republikę Finlandii zgodnie z artykułem 23 dotyczące „wniosków wykonywanych w celu żądania ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego” stosuje się jedynie do wniosków, które wymagają od osoby:

- a) wskazania, które dokumenty odnoszące się do sprawy, której dotyczy wniosek, znajdują się lub znajdowały w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą, lub
- b) wymagają okazania innych dokumentów niż wyszczególnione we wniosku, a które mogą znajdować się w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą.

FRANCJA

Oświadczenia i zastrzeżenia:

Zgodnie z postanowieniami artykułu 33 Rząd francuski oświadcza, co następuje:

Zgodnie z artykułem 4 ustęp 2 nie będą wykonywane wnioski w języku innym niż francuski lub pozbawione tłumaczenia na ten język.

Zgodnie z artykułem 23 wnioski, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego) nie będą wykonywane.

Zgodnie z postanowieniami artykułu 2 jako organ centralny zostaje wyznaczone Ministerstwo Sprawiedliwości, Departament Współpracy Sądowej z Zagranicą, 13 Place Vendôme — Paris 1er (Le Ministère de la Justice, Service civil de l'entraide judiciaire internationale), z wyłączeniem innych organów.

Zgodnie z artykułem 16 Departament Współpracy Sądowej z Zagranicą Ministerstwa Sprawiedliwości zostaje wyznaczony jako organ właściwy do wydawania zezwoleń dla przedstawicieli dyplomatycznych lub urzędników konsularnych Umawiającego się Państwa w celu dokonania wszelkich czynności dowodowych bez użycia środków przymusu, przeciwko osobom innym niż obywatele tego państwa i dotyczących postępowania rozpoczętego przed sądem państwa, który reprezentują.

Takie zezwolenie, które będzie wydawane dla każdej, poszczególniej sprawy i będzie zawierało szczegółowe warunki, przyznaje się na następujących warunkach ogólnych:

1. Dokonywanie czynności dowodowych będzie miało miejsce wyłącznie na terenie ambasad i konsulatów.

2. Data i godzina dokonania czynności powinny zostać zakomunikowane Departamentowi Współpracy Sądowej z Zagranicą na tyle wcześniej, aby mógł on wysłać na miejsce swojego przedstawiciela.

3. Czynności dowodowe będą dokonywane w miejscach powszechnie dostępnych.

4. Osoby, których dotyczą czynności dowodowe, powinny zostać wezwane właściwym, oficjalnym dokumentem w języku francuskim lub opatrzonym w tłumaczenie na język francuski, który powinien zawierać następujące informacje:

- a) czynności dowodowe, w związku z którymi wzywa się osobę, przeprowadzane są zgodnie z postanowieniami Konwencji haskiej z dnia 18 marca 1970 r. o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych i są zgodne z procedurą sądową odpowiednią dla sądu wyznaczonego przez Umawiające się Państwo;
- b) stawienie się jest dobrowolne, a niestawienie się nie pociąga odpowiedzialności karnej w państwie występującym;
- c) strony procesowe w danej sprawie wyrażają zgodę, a w razie jej braku podają tego przyczyny;
- d) osoba objęta czynnościami dowodowymi ma prawo do pomocy adwokata;
- e) osoba objęta czynnościami dowodowymi ma prawo wnioskować o zwolnienie lub wyłączenie od składania zeznań.

Kopia wezwania będzie przekazywana do Ministerstwa Sprawiedliwości.

5. Departament Współpracy Sądowej z Zagranicą będzie informowany o wszystkich zaistniałych problemach.

Zgodnie z postanowieniami artykułu 17 Departament Współpracy Sądowej z Zagranicą Ministerstwa Sprawiedliwości, 13, Place Vendôme — Paris 1er, zostaje wyznaczony jako organ właściwy do wydawania zezwoleń dla osób prawidłowo wyznaczonych do podejmowania, bez użycia środków przymusu, wszystkich czynności dowodowych dotyczących postępowań rozpoczętych przed sądem państwa, które reprezentują.

Takie zezwolenie, które będzie wydawane dla każdej poszczególnej sprawy i będzie zawierało szczegółowe warunki, przyznaje się na następujących warunkach ogólnych:

1. Dokonywanie czynności dowodowych będzie miało miejsce wyłącznie na terenie ambasad.

2. Data i godzina dokonania czynności powinny zostać zakomunikowane Departamentowi Współpracy Sądowej z Zagranicą na tyle wcześniej, aby mógł on wystąpić na miejsce swojego przedstawiciela.

3. Czynności dowodowe będą dokonywane w miejscach powszechnie dostępnych.

4. Osoby, których dotyczą czynności dowodowe, powinny zostać wezwane właściwym, oficjalnym dokumentem w języku francuskim lub opatrzonym w tłumaczenie na język francuski, który powinien zawierać następujące informacje:

- a) czynności dowodowe, w związku z którymi wzywa się osobę, przeprowadzane są zgodnie z postanowieniami Konwencji haskiej z dnia 18 marca 1970 r. o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych i są zgodne z procedurą sądową odpowiednią dla sądu wyznaczonego przez Umawiające się Państwo;
- b) stawienie się jest dobrowolne, a niestawienie się nie pociąga odpowiedzialności karnej w państwie występującym;
- c) strony procesowe w danej sprawie wyrażają zgodę, a w razie jej braku podają tego przyczyny;
- d) osoba objęta czynnościami dowodowymi ma prawo do pomocy adwokata;
- e) osoba objęta czynnościami dowodowymi ma prawo wnioskować o zwolnienie lub wyłączenie od składania zeznań.

Kopia wezwania będzie przekazywana do Ministerstwa Sprawiedliwości.

5. Departament Współpracy Sądowej z Zagranicą będzie informowany o wszystkich zaistniałych problemach.

Wniosek o udzielenie zezwolenia, skierowany przez organ występujący do Ministerstwa Sprawiedliwości, powinien określać:

1. Powody, dla których, uwzględniając wysokość kosztów sądowych do uiszczenia, wybrano metodę dochodzeniową zamiast rekwizycji sądowej;

2. Kryteria wyboru osoby wyznaczonej, w wypadku gdy osoba wyznaczona nie mieszka na terytorium Francji.

Rząd francuski oświadcza, że stosując się do postanowień artykułu 8, sędziowie organu występującego Umawiającego się Państwa będą mogli być obecni przy wykonywaniu wniosku.

Zmiana z dnia 19 stycznia 1987 r. do oświadczenia dotyczącego artykułu 23:

Oświadczenie złożone przez Republikę Francuską zgodnie z artykułem 23 dotyczącym wniosków, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego), iż wniosku nie stosuje się w przypadku, gdy dokumenty wymagane we wniosku nie są liczne i nie mają bezpośredniego i ścisłego związku z przedmiotem sporu.

GRECJA

Oświadczenie:

Grecja oświadcza, że wniosek będzie wykonywany tylko wówczas, gdy dokument mający być wykonany będzie sporządzony w języku greckim lub na ten język przetłumaczony.

HISZPANIA

Zastrzeżenia i oświadczenia:

Zgodnie z artykułem 33 i w związku z artykułem 4 ustęp 2 Hiszpania nie będzie przyjmować wniosków, które nie będą sporządzone w języku hiszpańskim lub zaopatrzone w tłumaczenie.

- a) Zgodnie z artykułem 2 organem centralnym w Hiszpanii będzie: Ministerstwo Sprawiedliwości — Techniczny Sekretariat Generalny — (El Ministerio de Justicia — Secretaria General Técnica, San Bernardo, 45-28015 Madrid), z wyłączeniem innych organów.
- b) Zgodnie z artykułem 8 sędzia państwa występującego może uczestniczyć w wykonywaniu wniosku, pod warunkiem wcześniejszego uzyskania upoważnienia Ministerstwa Sprawiedliwości Hiszpanii.
- c) Zgodnie z artykułami 16 i 17 czynność dowodowa może być dokonana, bez uprzedniego zezwolenia hiszpańskiego organu, w pomieszczeniach przedstawicielstw dyplomatycznych lub konsularnych państwa występującego.
- d) Zgodnie z artykułem 23 Hiszpania nie przyjmuje wniosków wynikających z postępowania znanego w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego).

W nocy z dnia 8 marca 1999 r. Hiszpania poinformowała, że odnośnie do artykułu 2 konwencji organ centralny został zmieniony i jest nim:

Secretaría General Técnica del Ministerio de Justicia
Calle San Bernardo No 62. 28071 Madrid.

IZRAEL

W nocy z dnia 5 lutego 1981 r. Ambasada Izraela w Hadze przekazała następującą informację i złożyła oświadczenie:

1. Organem centralnym wyznaczonym przez Państwo Izrael zgodnie z artykułem 2 konwencji jest Dyrektoriat Sądów, 19 Jaffa Road, Jerusalem (The Director of Courts). Dyrektoriat Sądów jest jednocześnie organem wyznaczonym zgodnie z artykułami 16 i 17 do wydawania zezwoleń, o których mowa w wymienionych artykułach.

2. Zgodnie z artykułem 8 Izrael oświadcza, że sędziowie organu występującego mogą być obecni przy wykonywaniu wniosku bez przedniej zgody.

LUKSEMBURG

Oświadczenia i zastrzeżenia:

— Zgodnie z artykułem 2 wyznacza się jako organ centralny Prokuraturę Generalną (Le Parquet Général).

— Zgodnie z artykułem 4 ustęp 4 przyjmowane będą także wnioski sporządzone w języku niemieckim.

— Zgodnie z artykułem 23 wnioski, których przedmiotem będzie postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego), nie będą wykonywane.

— Zgodnie z postanowieniami artykułu 16 Prokuratura Generalna jest wyznaczona jako organ właściwy do wydawania zezwoleń przedstawicielom dyplomatycznym lub urzędnikom konsularnym jednego Umawiającego się Państwa w zakresie dokonywania, bez stosowania przymusu, wszelkich czynności dowodowych dotyczących obywateli tego państwa lub dla celów postępowania toczącego się przed sądami państwa, które reprezentują.

Takie zezwolenie, wydawane dla każdej poszczególnej sprawy, pod szczególnymi warunkami, ma być zgodne z następującymi warunkami ogólnymi:

1. Wykonanie wniosku będzie miało miejsce wyłącznie w pomieszczeniach ambasad lub konsulatów.

2. Miejsce, data i godzina wykonania wniosku będą podane Prokuraturze Generalnej w czasie umożliwiający ewentualne wyznaczenie jej przedstawiciela.

3. Osoby, których dotyczą czynności dowodowe, powinny być należycie wezwane w oficjalnym dokumencie sporządzonym w języku francuskim lub niemieckim bądź zaopatrzonym w tłumaczenie na jeden z wymienionych języków, który powinien zawierać informacje, że:

a) podjęta czynność dowodowa jest dokonywana zgodnie z postanowieniami Konwencji haskiej z dnia 18 marca 1970 r. o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, i w drodze postępowania sądowego przed

sądem wyznaczonym przez Umawiające się Państwo;

b) stawiennictwo jest dobrowolne, a niestawienie się nie pociąga za sobą odpowiedzialności karnej w państwie wzywającym;

c) strony procesowe wyrażają, w danym wypadku, zgodę na przeprowadzenie czynności dochodzeniowych bądź się im sprzeciwiają ze wskazanych powodów;

d) osobie, której dotyczą czynności dowodowe, może towarzyszyć jej adwokat;

e) osoba, której dotyczą czynności dowodowe, może wnioskować o zwolnienie lub wyłączenie od składania zeznań.

Zgodnie z postanowieniami artykułu 17 Prokuratura Generalna zostaje wyznaczona jako organ właściwy do wydawania zezwoleń osobom odpowiednio wyznaczonym do przeprowadzania, bez stosowania przymusu, wszelkich czynności dowodowych dla celów postępowania wszczętego przed sądem innego Umawiającego się Państwa.

Takie zezwolenie, wydawane dla każdej poszczególnej sprawy, pod szczególnymi warunkami, ma być zgodne z następującymi warunkami ogólnymi:

1. Miejsce, data i godzina wykonania wniosku będą podane Prokuraturze Generalnej w czasie umożliwiający ewentualne wyznaczenie jej przedstawiciela.

2. Osoby, których dotyczą czynności dowodowe, powinny być należycie wezwane w oficjalnym dokumencie sporządzonym w języku francuskim lub niemieckim bądź zaopatrzonym w tłumaczenie na jeden z wymienionych języków, który powinien zawierać informacje, że:

a) podjęta czynność dowodowa jest dokonywana zgodnie z postanowieniami Konwencji haskiej z dnia 18 marca 1970 r. o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, i w drodze postępowania sądowego przed sądem wyznaczonym przez Umawiające się Państwo;

b) stawiennictwo jest dobrowolne, a niestawienie się nie pociąga za sobą odpowiedzialności karnej w państwie wzywającym;

c) strony procesowe wyrażają, w danym wypadku, zgodę na przeprowadzenie czynności dochodzeniowych bądź się im sprzeciwiają ze wskazanych powodów;

d) osobie, której dotyczą czynności dowodowe, może towarzyszyć jej adwokat;

e) osoba, której dotyczą czynności dowodowe, może wnioskować o zwolnienie lub wyłączenie od składania zeznań.

Zgodnie z artykułem 8 sędziowie organu wzywającego drugiego Umawiającego się Państwa mogą być obecni przy wykonywaniu wniosku.

ŁOTWA

W związku z artykułem 2 konwencji Łotwa wyznacza jako organ centralny:

Ministerstwo Sprawiedliwości
Brivibas Boulevard 34
LV-1536, Riga
Tel.: 282607
Fax: 285575

MEKSYK

Oświadczenia i zastrzeżenia:

A) Przekazywanie i wykonywanie wniosków

1) Organ centralny (artykuł 2)

Nazwa: Secretaría de Relaciones Exteriores
Dirección General de Asuntos Jurídicos.
Adres: Ricardo Flores Magón No. 1
Telefon: 782-34-40
Telex: 01762090

2) Wymogi językowe (artykuł 4)

Stany Zjednoczone Meksyku składają niniejszym specjalne zastrzeżenie dotyczące artykułu 4 ustęp 2 i zgodnie z ustępem 4 tego artykułu oświadczają, że wnioski przesyłane do organu centralnego lub władz sądowniczych powinny być sporządzone w języku hiszpańskim lub powinny być zaopatrzone w tłumaczenie na ten język.

B) Przeprowadzanie dowodów przez przedstawicieli dyplomatycznych, urzędników konsularnych lub osobę wyznaczoną (rozdział II)

3) Stany Zjednoczone Meksyku składają specjalne i całkowite zastrzeżenie dotyczące postanowień zawartych w artykułach 17 i 18 wymienionego rozdziału w odniesieniu do „osoby wyznaczonej” i używania środków przymusu przez przedstawicieli dyplomatycznych i urzędników konsularnych.

C) Wymagania dla procedury „pre-trial discovery of documents”

4) W odniesieniu do artykułu 23 konwencji Stany Zjednoczone Meksyku oświadczają, że zgodnie z prawem meksykańskim będą uznawane tylko te wnioski dotyczące postępowania „pre-trial discovery of documents” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego), które spełniają następujące warunki:

- postępowanie sądowe zostało wszczęte;
- dokumenty są wystarczające i dobrze określone, jeśli chodzi o datę, przedmiot i inne istotne informacje, oraz wniosek określa te fakty i okoliczności, które prowadzą występującą stronę do słusznego przekonania, że żądane dokumenty są znane osobie, do której skierowane jest żądanie, lub znajdują się w jej posiadaniu, pod jej kontrolą lub pieczę;
- istnieje bezpośredni związek między dowodem lub poszukiwaną informacją a toczącym się sporem.

D) Inne niż wymienione w artykule 2 sposoby przekazywania wniosków organom sądowym

5) zgodnie z artykułem 27 litera a) konwencji Stany Zjednoczone Meksyku niniejszym oświadczają, że wnioski mogą być przekazywane do ich organów sądowych nie tylko poprzez organ centralny, ale także kanałami dyplomatycznymi lub konsularnymi lub poprzez kanał sądowy (bezpośrednie przesłanie z sądu zagranicznego do sądu meksykańskiego), pod warunkiem że w danej sprawie wszystkie wymogi dotyczące uwierzytelnienia podpisów zostaną spełnione.

6) Zgodnie z artykułem 32 konwencji Stany Zjednoczone Meksyku informują, że są Państwem-Strołą w Panamerykańskiej Konwencji o przeprowadzaniu dowodów za granicą, podpisanej w Panamie dnia 30 stycznia 1985 r., jak również Protokołu dodatkowego do niej, podpisanego w La Paz, Boliwii, dnia 24 maja 1984 r.

MONAKO

Oświadczenia i zastrzeżenia:

1. Zgodnie z artykułem 2 wyznacza się jako organ centralny Dyrektoriat Wymiaru Sprawiedliwości (La Direction des services judiciaires), MC 98025 Monaco CEDEX.

2. Zgodnie z artykułem 4 ustęp 2 będą przyjmowane tylko wnioski sporządzone w języku francuskim lub zaopatrzone w tłumaczenie na ten język.

3. Zgodnie z artykułem 23 wnioski, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „pre-trial discovery of documents” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego), nie będą wykonywane.

4. Zgodnie z artykułami 16 i 17 Dyrektoriat Wymiaru Sprawiedliwości zostaje wyznaczony jako organ właściwy w celu wydawania zezwoleń, odpowiednio:

- organom konsularnym Umawiającego się Państwa do dokonania czynności dowodowej przy użyciu środków przymusu wobec obywateli innych niż tego państwa i do pomocy przy postępowaniu rozpoczętym przez sąd państwa, które reprezentują, lub
- osobom wyznaczonym dla dokonania czynności dowodowej dla postępowania rozpoczętego przez sąd Umawiającego się Państwa.

Wydanie takiego zezwolenia, które będzie udzielane dla każdej poszczególnej sprawy i może zawierać określone warunki, będzie uzależnione od następujących warunków ogólnych:

- czynność dowodowa powinna być dokonana tylko w pomieszczeniach konsulatów, jeśli znajdują się na terenie Księstwa; w innym wypadku — na terenie Pałacu Sprawiedliwości Monako;
- Dyrektoriat Wymiaru Sprawiedliwości będzie powiadamiany o dacie i terminie dokonania czynności dowodowej w czasie pozwalającym na obecność przedstawiciela Dyrektoriatu oraz, gdy będzie

to konieczne, na zapewnienie pomieszczeń sądowych w Pałacu Sprawiedliwości Monako;

c) osoby zainteresowane dokonaniem czynności dowodowej powinny zostać w należytych trybie zawiadomione poprzez oficjalne pismo w języku francuskim lub zaopatrzone w tłumaczenie na ten język; takie pismo powinno stwierdzać, że:

— dokonanie danej czynności dowodowej jest przeprowadzane zgodnie z postanowieniami Konwencji haskiej z dnia 18 marca 1970 r. o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych oraz że postępowanie stanowi część procedury nałożonej przez specjalnie wyznaczone sądownictwo tego Umawiającego się Państwa;

— stawienie się nie jest obowiązkowe, a niestawienie się nie pociągnie za sobą konsekwencji prawnych w występującym państwie,

— osoba zainteresowana w dokonaniu czynności dowodowej może być reprezentowana przez prawnika lub adwokata,

— strony w postępowaniu powinny wyrazić swoją zgodę; w przeciwnym wypadku przyczyny odmowy powinny znaleźć się w dokumencie,

— osoba zainteresowana w przeprowadzeniu dowodu może wnioskować o zwolnienie lub wyłączenie od składania zeznań;

Kopie wezwania powinny zostać przesłane do Dyrektoriatu Wymiaru Sprawiedliwości, który należy również informować o zaistniałych trudnościach.

NIDERLANDY (dla Królestwa w Europie)

Oświadczenia:

Konwencję w Niderlandach stosuje się, jak następuje:

Artykuł 2

Jako organ centralny wyznacza się Prokuratora Królewskiego przy sądzie rejonowym w Hadze (Le procureur de Roi près le tribunal d'arrondissement de la Haye).

Artykuł 4

Dopuszczalne są wnioski sporządzone w językach flamandzkim, niemieckim, angielskim lub francuskim lub zaopatrzone w tłumaczenie na jeden z tych języków.

Niderlandy nie zobowiązują się do tłumaczenia aktów wykonawczych do wniosków.

Artykuł 8

Sędziowie organu wzywającego innego Umawiającego się Państwa mogą być obecni przy wykonywaniu wniosku, pod warunkiem że sędzia odpowiedzialny za jego wykonanie wyda odpowiednią zgodę oraz że ewentualne warunki przez niego postawione zostaną spełnione.

Artykuł 11

Wyłącznie sędzia odpowiedzialny za wykonywanie wniosków uprawniony jest do decydowania, czy osoba, do której odnosi się dany wniosek, może przedłożyć zwolnienie bądź wniosek o wyłączenie od składania zeznań zgodnie z prawem państwa innego niż państwo wzywające, które to prawa nieznane są prawu niderlandzkiemu.

Artykuł 14

Zgodnie z artykułem 9 ustęp 2 konwencji wynagrodzenia wypłacone ekspertom i tłumaczom oraz koszty wynikające ze stosowania szczególnej metody wymaganej przez państwo wzywające obciążają państwo wzywające.

Artykuł 16

W Niderlandach czynności dowodowe, o których mowa w artykule 16, mogą być dokonywane bez uprzedniego zezwolenia.

Artykuł 17

Zezwolenie przewidziane w artykule 17 wydawane jest przez przewodniczącego sądu rejonowego, który jest uprawniony do przeprowadzenia czynności dowodowych. Przesłuchanie świadków bądź ekspertów ma miejsce w rejonie, w którym są zameldowani bądź zamieszkują wszyscy lub większość z nich. Jeśli przewodniczący uwzględnia wniosek, może on ustanowić wszelkie warunki, które uważa za potrzebne dla prawidłowego przebiegu dochodzenia bądź przesłuchania. Może on zdecydować, że dochodzenie lub przesłuchanie będą odbywały się w sądzie pod kontrolą wyznaczonego przez niego sędziego. Poza tym zezwolenie może być udzielone, gdy spełnione zostały następujące warunki:

a) świadek lub ekspert powinni zostać wezwani w należytej formie; wezwanie powinno być sporządzone w języku flamandzkim bądź zaopatrzone w tłumaczenie na ten język.

Powinno ono zawierać także następujące elementy:

— motywy oraz streszczenie postępowania, dla którego wymagane jest dochodzenie lub przesłuchanie, jak również dane sędziego wzywającego;

— informację o tym, że stawienie się przed sądem nie jest obowiązkowe oraz że niestawienie się w sądzie, odmowa złożenia przysięgi, odmowa dania słowa honoru czy składania zeznań nie pociągają za sobą jakichkolwiek konsekwencji, niezależnie od tego, kim jest osoba, której to dotyczy, zarówno w Niderlandach, jak i w państwie, w którym wszczęte zostało postępowanie;

— informację o tym, że osoba, której to dotyczy, może skorzystać z pomocy doradcy;

— informację o tym, że osoba, której to dotyczy, może przedłożyć wniosek o zwolnienie lub wyłączenie od składania zeznań;

- informację o tym, że koszty związane ze stawieniem się w sądzie pokrywane są przez osobę wyznaczoną;
- b) kopia wezwania powinna zostać wysłana do przewodniczącego sądu;
- c) wniosek powinien zawierać powody, dla których czynności dowodowe powierzone zostały osobie wyznaczonej, oraz kompetencje tej ostatniej, chyba że na stanowisko to powołany został uprawniony do tego adwokat w Niderlandach;
- d) koszty wykonania czynności dochodzeniowych, takie jak koszty świadków, ekspertów lub tłumaczy powinny zostać całkowicie zwrócone.

Artykuł 23

Niderlandy nie wykonują wniosków, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego).

Przez wniosek, którego przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*”, który zgodnie z artykułem 23 konwencji nie jest wykonywany przez Niderlandy, Rząd Królestwa Niderlandów rozumie każdy wniosek, w ramach którego wymaga się od osoby:

- a) wskazania, jakie dokumenty mające związek z postępowaniem, do którego odnosi się wniosek, znajdują się lub znajdowały w jej posiadaniu pod jej pieczęcią lub władzą, lub
- b) okazania wszystkich dokumentów, innych niż dokumenty wyszczególnione we wniosku, które według danego sądu są lub mogą być w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą.

Artykuł 26

Niderlandy zwrócą się do państwa, które skorzystało z postanowień artykułu 26 ustęp 1, o zwrot kosztów wymienionych w tym ustępie.

Dla Aruby

Zgodnie z artykułem 2 Królestwo Niderlandów wyznaczyło jako organ centralny dla Aruby: Prokuratora Generalnego na Arubie dla Wspólnego Sądu Sprawiedliwości Antyli Niderlandzkich i Aruby (the Attorney-General at Aruba of the Joint Court of Justice of the Netherlands Antilles and Aruba).

Zgodnie z artykułem 4 ustępy 3 i 4 na Arubie nie będą przyjmowane wnioski sporządzone w języku francuskim, chyba że zostaną zaopatrzone w tłumaczenie na język flamandzki, angielski lub hiszpański.

Na Arubie konwencja będzie stosowana z oświadczeniami złożonymi przy ratyfikacji konwencji przez Królestwo Niderlandów dla Królestwa w Europie dnia 8 kwietnia 1981 r.

NIEMCY

Oświadczenia:

A. Rząd Republiki Federalnej Niemiec, zgodnie z artykułem 33 ustęp 1 konwencji z dnia 18 marca 1970 r., składa następujące oświadczenia:

Republika Federalna Niemiec składa zastrzeżenie dotyczące pierwszego zdania ustępu 1 artykułu 33 konwencji wyłączonego stosowanie postanowień artykułu 4 ustęp 2 konwencji. Wnioski mające być wykonane zgodnie z rozdziałem I konwencji muszą być, zgodnie z artykułem 4 ustęp 1 i 5 konwencji, sporządzone w języku niemieckim lub zaopatrzone w tłumaczenie na ten język.

Republika Federalna Niemiec oświadcza, zgodnie z możliwością przewidzianą w zdaniu pierwszym ustępu 1 artykułu 33 konwencji dotyczącej złożenia zastrzeżenia wyłączonego stosowanie postanowień rozdziału II konwencji, że przeprowadzanie dowodów przez przedstawicieli dyplomatycznych lub urzędników konsularnych jest niedopuszczalne na jej terytorium, jeśli dotyczy jej obywateli.

B. Rząd Republiki Federalnej Niemiec składa następujące oświadczenia zgodnie z artykułem 35 konwencji z dnia 18 marca 1970 r.:

1. Organem właściwym do wykonania wniosków będzie sąd okręgowy (Amtsgericht), w którego okręgu wniosek ma być wykonany. Wnioski powinny być adresowane do organu centralnego Landu, w którym odpowiedni wniosek ma być wykonany. Organem centralnym, zgodnie z artykułem 2 i artykułem 24 ustęp 2 konwencji, jest dla:

Baden-Württemberg	Justizministerium Baden-Württemberg Shillerplatz 4 70173 Stuttgart
Bavaria	Präsident des Oberlandesgerichts München Prielmayerstrasse 5 80097 München
Berlin	Senatsverwaltung für Justiz von Berlin Salzburger Strasse 21-25 10825 Berlin
Brandenburg	Ministerium der Justiz des Landes Brandenburg Heinrich-Mann-Allee 107 14460 Potsdam
Bremen	Der Präsident des Landgerichts Domsheide 16 28195 Bremen
Hamburg	Präsident des Amtsgerichts Hamburg Sievekingplatz 1 20335 Hamburg

Hesse	Hessisches Ministerium der Justiz Luisenstrasse 13 65185 Wiesbaden
Lower Saxony	Niedersächsisches Justizministerium Am Waterlooplatz 1 30169 Hannover
Mecklenburg-Western Pomerania	Ministerium für Justiz, Bundes- und Europaangelegenheiten des Landes Mecklenburg — Vorpommern Demmlerplatz 14 19053 Schwerin
Northrhine-Westphalia	Präsident des Oberlandesgerichts Düsseldorf Cecilienallee 3 40474 Düsseldorf
Rhineland-Palatine	Ministerium der Justiz Ernst-Ludwig-Strasse 3 55116 Mainz
Saarland	Ministerium der Justiz des Saarlandes Zähringerstrasse 12 66119 Saarbrücken
Saxe	Sächsisches Staatsministerium der Justiz Archivstrasse 1 01097 Dresden
Saxe-Anhalt	Ministerium der Justiz des Landes Sachsen-Anhalt Wilhelm-Höpfner-Ring 6 39116 Magdeburg
Schleswig-Holstein	Der Justizminister des Landes Schleswig-Holstein Lorentzdamm 35 24103 Kiel
Thüringe	Thüringer Justizministerium Alfred-Hess-Strasse 8 99094 Erfurt

2. Zgodnie z artykułem 8 konwencji Rząd Republiki Federalnej Niemiec oświadcza, że sędziowie sądu wnioskującego drugiej Umawiającej się Strony mogą być obecni przy wykonywaniu wniosku przez sąd okręgowy, jeśli organ centralny Landu, w którym ma zostać wykonany wniosek, udzielił na to wcześniejszej zgody.

3. Zgodnie z ustępem 1 artykułu 16 konwencji dokonanie czynności dowodowej przez przedstawiciela dyplomatycznego lub urzędnika konsularnego, która obejmuje obywateli państwa trzeciego lub bezpaństwowca, będzie uzależnione od wcześniejszej zgody organu centralnego Landu, na którego terytorium taka czynność ma być przeprowadzona. Zgodnie z ustępem 2 artykułu 16 konwencji zgoda nie będzie wymagana,

jeśli obywatel państwa trzeciego jest jednocześnie obywatelem państwa, którego sąd wnioskuje.

4. Zgodnie z artykułem 17 konwencji sędzia występującego sądu nie może dokonać czynności dowodowej, chyba że organ centralny Landu, na którego terytorium taka czynność ma być dokonana, wyrazi na to zgodę. Zgoda taka może być uzależniona od spełnienia pewnych warunków. Sąd okręgowy, w którego okręgu czynności urzędowe mogą zostać przeprowadzone na mocy wniosku w tej samej sprawie, jest uprawniony do przygotowania i faktycznego przeprowadzenia czynności dowodowej. Zgodnie ze zdaniem drugim artykułu 19 konwencji przedstawiciel organu może być obecny przy dokonywaniu czynności dowodowej.

5. Rząd Republiki Federalnej Niemiec, zgodnie z artykułem 23 konwencji, oświadcza, że na terytorium Niemiec wnioski, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego), nie będą wykonywane.

NORWEGIA

Zastrzeżenie:

Zgodnie z artykułem 33 Norwegia składa zastrzeżenie do artykułu 4 ustęp 2 stanowiące, że wnioski sporządzone w języku francuskim nie będą przyjmowane.

Oświadczenia:

I. Królewskie Ministerstwo Sprawiedliwości i Policii zostało wyznaczone jako organ centralny w odniesieniu do artykułu 2 i jako organ właściwy w odniesieniu do artykułów 15, 16 i 17.

II. Zgodnie z artykułem 4 ustęp 3 Królestwo Norwegii oświadcza, że mogą być wysyłane do organu centralnego wnioski sporządzone w językach szwedzkim i duńskim.

III. Przyjmując wnioski w języku innym niż norweski, Królestwo Norwegii nie podejmuje się ich wykonania czy też przekazania dowodu w tym innym języku, jak również przetłumaczenia dokumentów nakazujących wykonanie egzekucji.

IV. Zgodnie z artykułem 15 czynności dowodowe mogą być przeprowadzone przez przedstawiciela lub urzędnika konsularnego tylko wówczas, gdy przed złożeniem wniosku zostało wcześniej uzyskane odpowiednie zezwolenie.

V. Zgodnie z artykułem 23 Królestwo Norwegii oświadcza, że nie będzie wykonywało wniosków, których przedmiotem będzie postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego).

W nocy z dnia 7 sierpnia 1980 r., otrzymanej dnia 15 sierpnia 1980 r., Norwegia, odnosząc się do oświadczenia dotyczącego artykułu 23 konwencji, złożyła następujące oświadczenie dodatkowe:

Oświadczenie złożone przez Królestwo Norwegii w związku z artykułem 23 dotyczącym wniosków, których przedmiotem będzie postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego), będzie stosowane wyłącznie do wniosków, które wymagać będą od osoby:

- a) stwierdzenia, jakie dokumenty dotyczące postępowania, do którego odnosi się wniosek, znajdują się lub znajdowały w jej posiadaniu, a które nie zostały uwzględnione we wniosku,
- b) wydania innych dokumentów niż wyszczególnione we wniosku, a które może ona posiadać.

PORTUGALIA

Oświadczenia i zastrzeżenia:

- a) Zgodnie z artykułem 33 konwencji Republika Portugalska składa następujące zastrzeżenia:
 1. wyłącza się stosowanie artykułu 4 ustęp 2;
 2. wyłącza się stosowanie rozdziału II, z wyjątkiem artykułu 15,
- b) Zgodnie z artykułami 15 i 23 konwencji Republika Portugalska składa następujące oświadczenia:
 1. Republika Portugalska oświadcza, że czynności dowodowe odnośnie do artykułu 15 nie mogą być dokonywane bez zezwolenia udzielonego przez właściwy organ wyznaczony przez to państwo na wniosek przedstawiciela dyplomatycznego lub urzędnika konsularnego;
 2. Republika Portugalska oświadcza, że nie będzie wykonywała wniosków, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego),
- c) Odnośnie do artykułów 2 i 15 konwencji w Portugalii organem właściwym jest: „Direcção-Geral dos Serviços Judiciários” Ministerstwa Sprawiedliwości.

REPUBLIKA POŁUDNIOWEJ AFRYKI

Zastrzeżenia, wyznaczenie organów i oświadczenia:

1. Zastrzeżenia

Republika Południowej Afryki, zgodnie z postanowieniami artykułu 33 konwencji, wyłącza stosowanie:

- a) artykułu 4 ustęp 2 konwencji, który stanowi, że przyjmowane będą wnioski sporządzone w języku francuskim, oraz
- b) artykułów 15 i 16 rozdziału II konwencji.

2. Wyznaczenie organów

Republika Południowej Afryki wyznacza:

- a) Dyrektora Generalnego Departamentu Sprawiedliwości jako organ centralny w rozumieniu artykułu

2 konwencji i jako organ właściwy w odniesieniu do artykułu 8 konwencji oraz

- b) Izbę Sądu Najwyższego Południowej Afryki, który ma jurysdykcję jako organ właściwy w odniesieniu do artykułu 17 i 18 konwencji.

3. Oświadczenia:

Republika Południowej Afryki składa następujące oświadczenie w związku z konwencją:

- a) dla celów artykułu 4 ustęp 4 konwencji, wniosek, jeśli nie jest sporządzony w języku angielskim, może zostać również wystosowany do organu centralnego w jednym z następujących języków: Sepedi, Setswana, Siswati, Tshivenda, Xitsonga, Afrikaans, isiNdebele, isiXhosa i isiZulu,
- b) sędziowie organu wnioskującego innej Umawiającej się Strony, po udzieleniu upoważnienia przez organ właściwy, zgodnie z artykułem 8 konwencji, mogą być obecni przy wykonaniu wniosku, jak ustalono w niniejszym artykule,
- c) dowody nie mogą być przeprowadzane, w rozumieniu postanowień artykułu 17 konwencji, bez wcześniejszego zezwolenia organu właściwego, jak ustalono w niniejszym artykule,
- d) komisarz upoważniony do przeprowadzenia dowodu w związku z artykułem 17 konwencji może, w rozumieniu artykułu 18 konwencji, złożyć wniosek do organu właściwego wymienionego w tym artykule w celu przeprowadzenia dowodu przy użyciu środków przymusu, w zależności od tego, jakie środki przymusu są odpowiednie i znane w prawie południowoafrykańskim w postępowaniu wewnętrznym,
- e) wnioski, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego), nie będą wykonywane, jak postanowiono w artykule 23.

SINGAPUR

Oświadczenia i zastrzeżenia:

I. Cały rozdział II konwencji nie będzie stosowany wobec Republiki Singapuru.

II. Zgodnie z artykułem 4 ustęp 2 Republika Singapuru nie będzie przyjmować żadnych wniosków sporządzonych w języku innym niż angielski, gdyż jest to język używany przez wymiar sprawiedliwości w Singapurze.

Zgodnie z artykułem 23 Rząd Republiki Singapuru oświadcza, że Republika Singapuru nie będzie wykonywała wniosków, których przedmiotem będzie postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego).

Ponadto Rząd Republiki Singapuru oświadcza, że za wnioski, których przedmiotem jest postępowanie

„*pre-trial discovery of documents*”, uważa wszelkie wnioski, które wymagają od osoby:

- a) stwierdzenia, jakie dokumenty odnoszące się do sprawy będącej przedmiotem wniosku znajdują się lub znajdowały w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą; lub
- b) okazania jakichkolwiek innych dokumentów niż określone dokumenty wskazane we wniosku do przedstawienia występującemu sądowi, będących lub mogących być w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą.

Republika Singapuru przyjmuje, że odniesienie w konwencji do spraw cywilnych i handlowych nie zawiera opodatkowania dochodu i spraw podatkowych.

W nocy z dnia 4 sierpnia 1979 r. Singapur notyfikował Ministerstwu Spraw Zagranicznych, że organem centralnym, który przyjmować będzie wnioski, zgodnie z artykułem 2 konwencji, został wyznaczony the Registrar of the Supreme Court.

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI

Oświadczenie:

Departament Sprawiedliwości Stanów Zjednoczonych Ameryki w Waszyngtonie, D.C. 20530, zostaje wyznaczony jako organ centralny w odniesieniu do artykułu 2 konwencji. Zgodnie z artykułem 4 ustęp 2 Stany Zjednoczone Ameryki zgadzają się na przyjmowanie wniosków w języku francuskim lub na ten język przetłumaczonych. Stany Zjednoczone Ameryki pragną podkreślić, że konieczność tłumaczenia dokumentów na język angielski spowoduje wydłużenie czasu wykonania wniosków sporządzonych w języku francuskim lub na ten język przetłumaczonych, niż w wypadku podobnych wniosków sporządzonych w języku angielskim.

Zgodnie z artykułem 4 ustęp 3 Stany Zjednoczone Ameryki oświadczają, że uznają także wnioski sporządzone w języku hiszpańskim do wykonania na terytorium Puerto Rico.

Zgodnie z artykułem 8 Stany Zjednoczone Ameryki oświadczają, że, w zależności od uprzednio udzielonej przez organ właściwy zgody, wyznaczeni przez wykonującego wniosek państwo sędziowie drugiego Umawiającego się Państwa mogą być obecni przy wykonywaniu wniosku. Organem właściwym dla potrzeb tego artykułu jest Departament Sprawiedliwości.

Stany Zjednoczone Ameryki oświadczają, że czynność dowodowa może być przeprowadzona na podstawie artykułów 16 i 17 bez wcześniejszej zgody.

Zgodnie z artykułem 18 Stany Zjednoczone Ameryki oświadczają, że przedstawiciele dyplomatyczni, urzędnicy konsularni lub osoby wyznaczone do przeprowadzenia czynności dowodowych na podstawie artykułów 15, 16 i 17 mogą wystąpić o odpowiednią pomoc w celu uzyskania dowodu przy użyciu środków przymusu. Organem właściwym dla celów artykułu 18 jest sąd okręgowy Stanów Zjednoczonych Ameryki (district court) właściwy dla okręgu, w którym osoba zamieszkuje lub w którym przebywa. Taki sąd może nakazać jej złożenie zeznań lub oświadczenia albo przed-

stawienie dowodów lub rzeczy w postępowaniu przed sądem zagranicznym. Nakaz może określać, że złożenie zeznań lub oświadczenia lub przedstawienie dokumentu lub rzeczy ma się odbyć przed osobą wyznaczoną przez sąd.

SZWAJCARIA

Zastrzeżenia i oświadczenia:

Do artykułu 1

1. W związku z artykułem 1 Szwajcaria uważa, że konwencję stosuje się wyłącznie w stosunku do Umawiających się Stron. Ponadto, odnosząc się do wniosków Specjalnego Komitetu obradującego w Hadze w kwietniu 1989 r., Szwajcaria przyjmuje, niezależnie od opinii Umawiających się Stron dotyczącej wyłącznego stosowania konwencji, że pierwszeństwo w każdym przypadku powinno obejmować procedury ustanowione w konwencji, dotyczące wniosków o przeprowadzeniu dowodów za granicą.

Do artykułów 2 i 24

2. W związku z artykułem 35 ustęp 1 Szwajcaria wyznacza, w odniesieniu do artykułów 2 i 24 konwencji, organy kantonów wymienione w załączniku jako organy centralne. Wnioski o przeprowadzenie dowodów lub egzekucji albo innej czynności sądowej mogą być adresowane również do Departamentu Federalnego Sprawiedliwości i Policji w Bernie, który przekaze je dalej do właściwego organu centralnego.

Do artykułu 4 ustęp 2 i 3

3. W związku z artykułami 33 i 35 Szwajcaria oświadcza, że zgodnie z artykułem 4 ustępy 2 i 3 wnioski oraz inne dołączone dokumenty muszą być sporządzone w języku organu, do którego zostały przesłane w celu wykonania, to znaczy w języku niemieckim, francuskim lub włoskim, lub z załączonymi tłumaczeniami na jeden z wyżej wymienionych języków, zależnie od tego, w której części Szwajcarii dokument ma zostać wykonany. Dokumenty potwierdzające wykonanie będą przedkładane w języku urzędowym organu, w którym zostaną złożone (patrz załącznik).

Do artykułu 8

4. W związku z artykułem 35 ustęp 2 Szwajcaria oświadcza, że zgodnie z artykułem 8 sędziowie organu wnioskującego drugiej Umawiającej się Strony mogą być obecni przy wykonaniu wniosku, pod warunkiem wcześniejszego uzyskania zgody organu wykonującego wniosek.

Do artykułów 15, 16 i 17

5. W związku z artykułem 35 Szwajcaria oświadcza, że czynność dowodowa może być przeprowadzona zgodnie z artykułami 15, 16 i 17, pod warunkiem wcześniejszego uzyskania zezwolenia z Departamentu Federalnego Sprawiedliwości i Policji. Wniosek o wydanie zezwolenia musi być zaadresowany do organu centralnego w kantonie, w którym dowód ma zostać przeprowadzony.

Do artykułu 23

6. W związku z artykułem 23 Szwajcaria oświadcza, że wnioski, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego), nie będą uwzględniane, jeżeli:

a) wniosek nie ma bezpośredniego i koniecznego związku z przedmiotem procedury lub

b) wymaga się od osoby wskazania, jakie dokumenty odnoszące się do sprawy są lub były jej własnością, lub były w jej posiadaniu lub w jej dyspozycji, lub

c) wymaga się od osoby wydania dokumentów innych niż te wymienione w prośbie o pomoc prawną, które mogą być jej własnością lub znajdować się w jej posiadaniu lub dyspozycji, lub

d) warte ochrony interesy zainteresowanej osoby są zagrożone.

Organy centralne dla kantonów

Załącznik

Kantony	Języki urzędowe (n — niemiecki) (f — francuski) (w — włoski)	Adresy	Numery telefonów
1	2	3	4
Appenzell Ausserrhoden	n	Kantonsgericht Appenzell A. Rh., 9043 Trogen	071/94 24 61
Appenzell Innerhoden	n	Kantonsgericht Appenzell I. Rh., 9050 Appenzell	071/87 95 51
Aargau	n	Obergericht des Kantons Aargau, 5000 Aargau	064/21 19 40
Basel-Landschaft	n	Obergericht des Kantons Basel-Landschaft, 4410 Liestal	061/925 51 11
Basel-Stadt	n	Appeleationsgericht Basel-Stadt, 4054 Basel	061/267 81 81
Bern	n/f	Justizdirektion des Kantons Bern, 3011 Bern	031/633 76 76
Fribourg	f/n	Tribunal cantonal, 1700 Fribourg	037/25 39 10
Geneve	f	Parquet du Procureur général, 1211 Geneve 3	022/319 21 11
Glarus	n	Obergericht des Kantons Glarus, 8750 Glarus	058/61 15 32
Graubünden	n	Justiz-, Polizei- und Sanitätsdepartement Graubünden, 7001 Chur	081/21 21 21
Jura	f	Département de la Justice, 2800 Delemont	066/21 51 11
Luzern	n	Obergericht des Kantons Luzern, 6002 Luzern	041/24 51 11
Neuchâtel	f	Département de Justice, 2001 Neuchâtel	038/22 31 11
Nidwalden	n	Kantonsgericht Nidwalden, 6370 Stans	041/63 79 50
Obwalden	n	Kantonsgericht des Kantons Obwalden, 6060 Sarnen	041/66 92 22

1	2	3	4
St. Gallen	n	Kantonsgericht St. Gallen 9001 St. Gallen	071/21 31 11
Schaffhausen	n	Obergericht des Kantons Schaffhausen, 8201 Schaffhausen	053/82 74 22
Schwyz	n	Kantonsgericht Schwyz, 6430 Schwyz	043/24 11 24
Solothurn	n	Obergericht des Kantons Solothurn, 4500 Solothurn	065/21 73 11
Tessin	w	Tribunale di apello, 6901 Lugano	091/21 51 11
Thurgau	n	Obergericht des Kantons Thurgau, 8500 Frauenfeld	054/22 31 21
Uri	n	Gerichtskanzlei Uri, 6460 Altdorf	044/4 22 44
Valais	f/n	Tribunal cantonal, 1950 Sion	027/22 93 93
Vaud	f	Tribunal cantonal, 1014 Lausanne	021/313 15 11
Zug	n	Obergericht des Kantons Zug, Rechtshilfe, 6300 Zug	042/25 33 11
Zürich	n	Obergericht des Kantons Zürich, Rechtshilfe, 8023 Zürich	01/257 91 91

SZWECJA

Oświadczenia:

- zgodnie z artykułem 4 ustęp 4 będą przyjmowane wnioski w językach duńskim i szwedzkim;
- zgodnie z artykułem 8 sędziowie organu występującego drugiego Umawiającego się Państwa będą mogli być obecni przy wykonywaniu wniosku bez wcześniej uzyskanej zgody;
- zgodnie z artykułem 15 ustęp 2 przedstawiciel dyplomatyczny lub urzędnik konsularny nie będzie mógł dokonać czynności dowodowej bez zezwolenia właściwego organu;
- zgodnie z artykułem 23 wnioski, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego), nie będą wykonywane;
- Szwecja będzie przyjmować jedynie wnioski sporządzone w języku szwedzkim.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych w Sztokholmie zostało wyznaczone jako organ centralny odnośnie do artykułu 2 i jednocześnie jako organ właściwy odnośnie do artykułów 15—17.

W liście z dnia 10 lipca 1980 r., otrzymanym w dniu 11 lipca 1980 r., Szwecja, nawiązując do swojego oświadczenia dotyczącego artykułu 23 konwencji, przekazała następujące dodatkowe oświadczenie:

Rząd Królestwa Szwecji rozumie dla celów niniejszego oświadczenia wnioski, których przedmiotem jest

postępowanie „*pre-trial discovery of documents*”, jako wszystkie wnioski, które wymagają od osoby:

- a) stwierdzenia, jakie dokumenty odnoszące się do sprawy, której dotyczy wniosek, znajdują się lub znajdowały w jej posiadaniu, pod jej władzą lub pieczęcią, lub
- b) okazania jakichkolwiek innych dokumentów niż wyszczególnione we wniosku, a które mogłyby się znajdować w jej posiadaniu, pod jej władzą lub pieczęcią.

WENEZUELA

W związku z artykułem 4 ustęp 2:

Republika Wenezueli będzie przyjmować wnioski oraz inne załączone dokumenty tylko wówczas, gdy będą one właściwie przetłumaczone na język hiszpański.

W związku z rozdziałem II:

Republika Wenezueli nie będzie wydawać zezwoleń osobom wyznaczonym, jak określono w rozdziale II konwencji, na dokonywanie czynności dowodowych.

W związku z artykułem 23:

Republika Wenezueli oświadcza, że będzie wykonywać wnioski, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego), jeśli spełnione zostaną następujące warunki:

- a) powyższa procedura zostanie ustanowiona,

- b) dokumenty mające zostać okazane lub skopiowane powinny być określone co do danych, które mają zawierać, treści lub innych istotnych informacji,
- c) powinny zostać wymienione fakty lub okoliczności stwarzające przekonanie dla powoda, że dokumenty, o które wnioskuje, są znane osobie, która ma je wydać, a więc że są lub były w jej posiadaniu, pod jej kontrolą lub pod jej władzą,
- d) związek między dowodem i poszukiwaną informacją oraz toczącym się sporem jest oczywisty.

Zgodnie z artykułem 2 konwencji Wenezuela wyznacza jako organ centralny Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

WŁOCHY

Składając dokument ratyfikacyjny, Rząd Republiki Włoskiej notyfikował, co następuje:

(1) Rząd Republiki Włoskiej oświadcza, że zgodnie z artykułem 8 sędziowie organu wzywającego innego Umawiającego się Państwa mogą być obecni przy wykonywaniu wniosku, za uprzednią zgodą wydaną przez organ właściwy wyznaczony przez Włochy, przewidziany w artykule 4 ustęp 2.

(2) Rząd Republiki Włoskiej oświadcza, że zgodnie z artykułem 18 przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona, którzy przystępują do czynności dowodowych w myśl artykułów 15, 16 i 17, mogą wystąpić z wnioskiem do organu wyznaczonego przez Włochy, przewidzianego w artykule 4 ustęp 2, o pomoc niezbędną do wykonania tych czynności przy użyciu środków przymusu.

(3) Rząd Republiki Włoskiej oświadcza, że zgodnie z artykułem 23 nie będą wykonywane wnioski, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego).

(4) Rząd Republiki Włoskiej wyznacza, zgodnie z artykułem 35, Ministerstwo Spraw Zagranicznych jako organ centralny, przewidziany w artykule 2, odpowiedzialny za przyjmowanie wniosków wystawionych przez organy sądowe innego Umawiającego się Państwa oraz za przekazywanie tych wniosków organowi uprawnionemu do ich wykonania.

Rząd Republiki Włoskiej, zgodnie z wyżej wymienionym artykułem, wyznacza Trybunał Apelacyjny miejsca postępowania jako organ uprawniony do:

- wydawania zezwoleń sędziom innych państw na uczestniczenie w wykonywaniu wniosku zgodnie z artykułem 8;
- wydawania zezwoleń przedstawicielom dyplomatycznym, urzędnikom konsularnym lub komisarzom innych państw do przeprowadzenia wszelkich czynności dochodzeniowych, zgodnie z artykułami 16 i 17;
- udzielania wymaganej pomocy sądowej wyżej wymienionym w myśl artykułu 18.

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ

Zastrzeżenie:

Zgodnie z postanowieniami artykułu 33 Zjednoczone Królestwo nie będzie przyjmowało wniosków w języku francuskim.

Wyznaczenia:

1. Zgodnie z artykułem 2 jako organ centralny wyznacza się Ministerstwo Spraw Zagranicznych (the Foreign and Commonwealth Office).

2. Zgodnie z artykułem 16 jako organ właściwy wyznacza się Ministerstwo Spraw Zagranicznych (the Foreign and Commonwealth Office).

3. Zgodnie z artykułem 17 jako organ właściwy wyznacza się Ministerstwo Spraw Zagranicznych (the Foreign and Commonwealth Office).

4. Zgodnie z artykułem 18 jako organy właściwe na wskazanych obszarach wyznacza się następujące organy:

The Senior Master of the Supreme Court (Queen's Bench Division) dla Anglii i Walii;

The Crown Agent for Scotland, dla Szkocji;

The Registrar of the Supreme Court of Northern Ireland, dla Irlandii Północnej.

5. Zgodnie z artykułem 24 jako organy dodatkowe dla organów centralnych wyznaczonych powyżej, mające właściwość na wskazanych obszarach, wyznacza się:

The Senior Master of the Supreme Court (Queen's Bench Division) dla Anglii i Walii;

The Crown Agent for Scotland, dla Szkocji;

The Registrar of the Supreme Court of Northern Ireland, dla Irlandii Północnej.

Oświadczenia:

1. Zgodnie z artykułem 8 Rząd Jej Królewskiej Mości oświadcza, że sędziowie występującego organu mogą być obecni przy wykonywaniu wniosku.

2. Zgodnie z artykułem 18 Rząd Jej Królewskiej Mości oświadcza, że przedstawiciele dyplomatyczni, urzędnicy konsularni i osoby wyznaczone do dokonania czynności dowodowej, zgodnie z artykułami 15, 16 i 17, mogą wystąpić do odpowiednich organów wyznaczonych powyżej o pomoc w uzyskaniu dowodu przy użyciu środków przymusu, pod warunkiem że Umawiające się Państwo, którego przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona wnioskuje o pomoc, złożyło oświadczenie zapewniające wzajemne ułatwienia.

3. Zgodnie z artykułem 23 Rząd Jej Królewskiej Mości oświadcza, że Zjednoczone Królestwo nie będzie wykonywało wniosków, których przedmiotem będzie

postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego). Rząd Jej Królewskiej Mości oświadcza, że dla celów niniejszego oświadczenia za wnioski, których przedmiotem jest postępowanie „*pre-trial discovery of documents*”, uważa takie wnioski, które wymagają od osoby:

- a) stwierdzenia, jakie dokumenty dotyczące postępowania objętego wnioskiem znajdują się lub znajdowały się w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub włądzą; lub
- b) okazania dokumentów innych niż wyszczególnione we wniosku, które mogą być przedstawione przed występującym sądem, które znajdują się lub mogłyby się znajdować w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub włądzą.

4. Zgodnie z artykułem 27 Rząd Jej Królewskiej Mości oświadcza, że według prawa i praktyki Zjednoczonego Królestwa uzyskanie zezwolenia odnośnie do artykułów 16 i 17 nie jest wymagane w stosunku do przedstawicieli dyplomatycznych, urzędników konsularnych i osób wyznaczonych tych Umawiających się Państw, które nie wymagają uzyskania takiego zezwolenia w celu dokonania czynności dowodowej zgodnie z artykułami 16 i 17.

W nocy z dnia 10 czerwca 1980 r. Rząd Brytyjski poinformował, że zgodnie z artykułem 18, zamiast the Registrar of the Supreme Court of Northern Ireland, wyznaczonego w 1976 r., the Master (Queen's Bench and Appeals) zostaje wyznaczony jako właściwy organ dla Irlandii Północnej i, zgodnie z artykułem 24, jako organ dodatkowy dla Irlandii Północnej.

Adres: Master (Queen's Bench and Appeals), Royal Courts of Justice, Belfast 1.

Dla Hong Kongu

- a) Zgodnie z postanowieniami artykułu 4 i artykułu 33 konwencji Hong Kong nie będzie przyjmował wniosków sporządzonych w języku francuskim.
- b) Zgodnie z artykułem 35 i artykułem 24 konwencji, Rejestrator Sądu Najwyższego Hong Kongu (the Registrar of the Supreme Court) został wyznaczony jako dodatkowy organ właściwy do przyjmowania wniosków do wykonania w Hong Kongu.
- c) Zgodnie z artykułem 35 i artykułami 16 i 17 konwencji Główny Sekretarz (the Chief Secretary), został wyznaczony jako organ właściwy dla Hong Kongu.

W dniu 16 czerwca 1997 r. Minister Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów otrzymał następującą notę od Ambasadora Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w Hadze z dnia 11 czerwca 1997 r.

„Wasza Ekscelencjo,

Zostałem upoważniony przez Sekretarza Stanu Jej Królewskiej Mości dla Spraw Zagranicznych i Współ-

noty Narodów, aby odnieść się do Konwencji o przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych za granicą, sporządzonej w Hadze dnia 18 marca 1970 r. (dalej określanej jako Konwencja), którą stosuje się do Hong Kongu.

Zostałem również upoważniony, aby stwierdzić, że w związku ze Wspólnym Oświadczeniem Rządu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz Rządu Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie Hong Kongu, podpisanym dnia 19 grudnia 1984 r., Rząd Zjednoczonego Królestwa przekaże Hong Kong Rządowi Chińskiej Republiki Ludowej z dniem 1 lipca 1997 r.

Rząd Zjednoczonego Królestwa będzie nadal ponosił odpowiedzialność międzynarodową za Hong Kong do powyższej daty. Od tej daty Rząd Zjednoczonego Królestwa przestanie ponosić odpowiedzialność za międzynarodowe prawa i zobowiązania powstałe w związku ze stosowaniem konwencji w Hong Kongu.

Będę wdzięczny, jeżeli treść noty zostanie oficjalnie zarejestrowana i przedłożona do wiadomości pozostałym stronom Konwencji.”

Dnia 16 czerwca 1997 r. Minister Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów otrzymał następującą notę od Ambasadora Chińskiej Republiki Ludowej w Hadze z dnia 10 czerwca 1997 r.

„No. he wai Fa (97) - 53

Haga, 10 czerwca 1997 r.

Wasza Ekscelencjo,

W związku ze Wspólnym Oświadczeniem Rządu Chińskiej Republiki Ludowej i Rządu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie Hong Kongu, podpisanym dnia 19 grudnia 1984 r. (dalej określanym jako Wspólne Oświadczenie), Chińska Republika Ludowa wznowi wykonywanie prawa suwerenności nad Hong Kongiem od dnia 1 lipca 1997 r. Hong Kong, od tego dnia, będzie stanowił Specjalny Region Administracyjny Chińskiej Republiki Ludowej i będzie się cieszył wysokim stopniem autonomii, z wyjątkiem spraw zagranicznych i obrony, za które będzie odpowiadał Centralny Rząd Ludowy Chińskiej Republiki Ludowej.

Ustalono — zarówno w rozdziale XI aneksu I do Wspólnej Deklaracji „Stanowisko Rządu Chińskiej Republiki Ludowej na temat jego podstawowych założeń politycznych dotyczących Hong Kongu” i w artykule 153 Ustawy Zasadniczej Specjalnego Regionu Administracyjnego Hong Kong Chińskiej Republiki Ludowej, która została przyjęta dnia 4 kwietnia 1990 r. przez Ludowe Zgromadzenie Narodowe Chińskiej Republiki Ludowej, że porozumienia międzynarodowe, których Chińska Republika Ludowa nie jest stroną, lecz które były stosowane w Hong Kongu, będą nadal stosowane w Specjalnym Regionie Administracyjnym Hong Kong.

W związku z powyższymi postanowieniami zostałem upoważniony przez Ministra Spraw Zagranicznych

Chińskiej Republiki Ludowej, aby złożyć następującą notyfikację:

Konwencja o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzona w Hadze dnia 18 marca 1970 r. (dalej zwana konwencją), której depozytariuszem jest Rząd Królestwa Niderlandów i którą stosuje się obecnie w Hong Kongu, będzie nadal stosowana w Specjalnym Regionie Administracyjnym Hong Kong, ze skutkiem od dnia 1 lipca 1997 r.

Rząd Chińskiej Republiki Ludowej składa następujące oświadczenia:

1. W związku z postanowieniami artykułu 16 konwencji nie zezwala się przedstawicielom dyplomatycznym i urzędnikom konsularnym innych Umawiających się Stron na przeprowadzanie dowodów dotyczących obywateli Chińskiej Republiki Ludowej lub strony trzeciej w Specjalnym Regionie Administracyjnym Hong Kong.

2. Rząd Chińskiej Republiki Ludowej oświadcza zgodnie z artykułem 23 konwencji, że w Specjalnym Regionie Administracyjnym Hong Kong nie będzie wykonywał wniosków, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego). Wnioski, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” dla celów niniejszego oświadczenia stanowią wnioski, w których żąda się od osoby:

- 1) stwierdzenia, jakie dokumenty istotne dla postępowania, do którego wniosek się odnosi, znajdują się lub znajdowały w jej posiadaniu, pod jej zarządem lub władzą; lub
- 2) okazania dokumentów innych niż określone dokumenty wymienione we wniosku jako dokumenty mające być okazane występującemu sądowi, a które znajdują się lub mogą znajdować się w jej posiadaniu, zarządzie lub władzy.

3. Zgodnie z artykułem 24 konwencji Rząd Chińskiej Republiki Ludowej wyznacza Rejestratora Sądu Najwyższego Specjalnego Regionu Administracyjnego Hong Kong jako inny organ właściwy do przyjmowania wniosków wykonywanych na obszarach Specjalnego Regionu Administracyjnego Hong Kong. W związku z artykułem 17 Rząd Chińskiej Republiki Ludowej wyznacza Sekretarza Administracyjnego (Administrative Secretary) Rządu Specjalnego Regionu Administracyjnego Hong Kong jako organ właściwy na obszarach Specjalnego Regionu Administracyjnego Hong Kong.

4. Zgodnie z artykułami 4 i 33 konwencji Specjalny Region Administracyjny Hong Kong nie będzie przyjmował wniosków sporządzonych w języku francuskim.

Na powyższym obszarze odpowiedzialność za międzynarodowe prawa i zobowiązania strony konwencji przejmuje Rząd Chińskiej Republiki Ludowej.

Korzystając z okazji ponawiam wyrazy najwyższego uznania dla Waszej Ekscelencji.”

Dla Gibraltaru

Zastrzeżenie:

Zgodnie z postanowieniami artykułu 4 i artykułu 33 konwencji Gibraltar nie będzie przyjmował wniosków sporządzonych w języku francuskim.

Dokonano następujących wyznaczeń:

- a) zgodnie z artykułami 16 i 17 konwencji Zastępca Gubernatora jest wyznaczony jako organ właściwy dla Gibraltaru,
- b) zgodnie z artykułem 18 konwencji Rejestrator Sądu Najwyższego Gibraltaru jest wyznaczony jako organ właściwy,
- c) zgodnie z artykułem 24 konwencji Zastępca Gubernatora jest wyznaczony jako dodatkowy organ właściwy do przyjmowania wniosków wykonywanych w Gibraltarze.

Oświadczenia:

1. Zgodnie z artykułem 8 członkowie personelu sądowego państwa występującego mogą być obecni przy wykonaniu wniosku w Gibraltarze.

2. Zgodnie z artykułem 18 przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona, upoważnieni do przeprowadzenia dowodów zgodnie z artykułami 15, 16 i 17 konwencji, mogą wystąpić do wyznaczonego powyżej organu właściwego dla Gibraltaru o udzielenie odpowiedniej pomocy w celu uzyskania dowodu przy zastosowaniu środków przymusu, pod warunkiem że Umawiające się Państwo, którego przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona wnioskuje o pomoc, złożyło oświadczenie zapewniające ułatwienia na zasadzie wzajemności.

3. Zgodnie z artykułem 23 Gibraltar nie będzie wykonywał wniosków, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego). Rząd Gibraltaru przyjmuje dla celów niniejszego oświadczenia, że wnioski, których przedmiotem jest postępowanie „*pre-trial discovery of documents*” są wnioskami wymagającymi od osoby:

- a) stwierdzenia, jakie dokumenty istotne dla procedur, do których odnosi się wniosek, znajdują się lub znajdowały w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą;
- b) okazania dokumentów innych niż określone dokumenty wymienione we wniosku jako mające być okazane przed sądem występującym, a które są lub mogłyby być w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą.

4. Zgodnie z artykułem 27 prawo i praktyka Gibraltaru nie wymagają wcześniejszego zezwolenia, o którym mowa w artykułach 16 i 17 konwencji w odniesieniu do przedstawicieli dyplomatycznych, urzędników konsularnych lub osób wyznaczonych Umawiającego się Państwa, dla przeprowadzenia dowodów zgodnie z artykułami 16 i 17.

Dla Obszarów Suwerennej Bazy Akrotiri i Dhakelia na Cyprze

Oświadczenie o rozszerzeniu stosowania zawiera następujące zastrzeżenie:

Zgodnie z postanowieniami artykułu 4 i artykułu 33 konwencji Obszary Suwerennej Bazy nie będą przyjmowały wniosków sporządzonych w języku francuskim.

Zgodnie z artykułem 35 konwencji dokonano następujących wyznaczeń:

- a) zgodnie z artykułami 16 i 17 konwencji Chief Officer na Obszarach Suwerennej Bazy jest wyznaczony jako organ właściwy dla Obszarów Suwerennej Bazy;
- b) zgodnie z artykułem 18 konwencji Senior Registrar of the Judge's Court dla Obszarów Suwerennej Bazy Akrotiri i Dhakelia jest wyznaczony jako organ właściwy;
- c) zgodnie z artykułem 24 konwencji, Senior Registrar of the Judge's Court dla Obszarów Suwerennej Bazy Akrotiri i Dhakelia jest wyznaczony jako dodatkowy organ właściwy do otrzymywania wniosków wykonywanych na Obszarach Suwerennej Bazy.

Oświadczenia:

1. Zgodnie z postanowieniami artykułu 8 członkowie personelu sądowego występującego organu mogą być obecni przy wykonywaniu wniosku na Obszarach Suwerennej Bazy.

2. Zgodnie z artykułem 18 przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona, upoważnieni do przeprowadzenia dowodów zgodnie z artykułami 15, 16 i 17 konwencji, mogą złożyć wniosek do wyznaczonego powyżej organu właściwego dla Obszarów Suwerennej Bazy o odpowiednią pomoc w celu uzyskania dowodu przy użyciu środków przymusu, pod warunkiem że Umawiające się Państwo, którego przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona wnioskuje o pomoc, złożyło oświadczenie zapewniające ułatwienia na zasadzie wzajemności.

3. Zgodnie z artykułem 23 Obszary Suwerennej Bazy nie będą przyjmowały wniosków, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego).

Administracja Obszarów Suwerennej Bazy przyjmuje dla celów niniejszego oświadczenia, że wnioskami, których przedmiotem jest postępowanie „*pre-trial discovery of documents*”, są wnioski, które wymagają od osoby:

- a) stwierdzenia, jakie dokumenty istotne dla procedur, do których odnosi się wniosek, znajdują się lub znajdowały w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą;
- b) okazania dokumentów innych niż określone dokumenty wymienione we wniosku jako mające być

okazane przed sądem występującym, a które są lub mogłyby być w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą.

4. Zgodnie z artykułem 27 prawo i praktyka Obszarów Suwerennej Bazy, nie wymagają wcześniejszego zezwolenia, o którym mowa w artykułach 16 i 17 konwencji w odniesieniu do przedstawicieli dyplomatycznych, urzędników konsularnych lub osób wyznaczonych Umawiającego się Państwa, na przeprowadzenie dowodów zgodnie z artykułami 16 i 17.

Dla Wysp Falklandzkich

Oświadczenie o rozszerzeniu stosowania zawiera następujące zastrzeżenie:

Zgodnie z postanowieniami artykułu 4 i artykułu 33 konwencji Wyspy Falklandzkie i Terytoria Zależne nie będą przyjmowały wniosków sporządzonych w języku francuskim.

Zgodnie z artykułem 35 konwencji dokonano następujących wyznaczeń:

- a) zgodnie z artykułami 16, 17 i 18 konwencji Sędzia Sądu Najwyższego Wysp Falklandzkich jest wyznaczony jako organ właściwy dla Wysp Falklandzkich i Terytoriów Zależnych,
- b) zgodnie z artykułem 24 konwencji Gubernator Wysp Falklandzkich i Terytoriów Zależnych jest wyznaczony jako dodatkowy organ właściwy do przyjmowania wniosków wykonywanych na Wyspach Falklandzkich i Terytoriach Zależnych.

Oświadczenia:

1. Zgodnie z artykułem 8 członkowie personelu sądowego organu wnioskującego mogą być obecni przy wykonaniu wniosku na Wyspach Falklandzkich i Terytoriach Zależnych.

2. Zgodnie z artykułem 18 przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona, upoważnieni do przeprowadzenia dowodów zgodnie z artykułami 15, 16 i 17 konwencji, mogą wystąpić z wnioskiem do właściwego organu na Wyspach Falklandzkich i Terytoriach Zależnych o odpowiednią pomoc w celu uzyskania dowodów przy użyciu środków przymusu, pod warunkiem że Umawiające się Państwo, którego przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona wnioskuje o pomoc, złożyło oświadczenie zapewniające ułatwienia na zasadzie wzajemności.

3. Zgodnie z artykułem 23 Wyspy Falklandzkie i Terytoria Zależne nie będą przyjmowały wniosków, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego).

Rząd Wysp Falklandzkich i Terytoriów Zależnych przyjmuje dla celów niniejszego oświadczenia, że wnioskami, których przedmiotem jest postępowanie „*pre-trial discovery of documents*”, są wnioski, które wymagają od osoby:

- a) stwierdzenia, jakie dokumenty istotne dla procedur, do których odnosi się wniosek, znajdują się lub znajdowały w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą,
- b) okazania dokumentów innych niż określone dokumenty wymienione we wniosku jako mające być okazane przed sądem występującym, a które są lub mogłyby być w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą.

4. Zgodnie z artykułem 27 prawo i praktyka Wysp Falklandzkich i Terytoriów Zależnych nie wymagają wcześniejszego zezwolenia, o którym mowa w artykułach 16 i 17 konwencji w odniesieniu do przedstawicieli dyplomatycznych, urzędników konsularnych lub osób wyznaczonych Umawiającego się Państwa, dla przeprowadzenia dowodów w zgodzie z artykułami 16 i 17.

Dla Wyspy Man

Oświadczenie o rozszerzeniu stosowania zawiera następujące zastrzeżenie:

Zgodnie z postanowieniami artykułu 4 i artykułu 33 konwencji Wyspa Man nie będzie przyjmować wniosków sporządzonych w języku francuskim.

Zgodnie z artykułem 35 konwencji dokonano następujących wyznażeń:

- a) zgodnie z artykułami 16, 17 i 18 konwencji First Deemster and Clerk of the Rolls Jej Królewskiej Mości jest wyznaczony jako organ właściwy dla Wyspy Man,
- b) zgodnie z artykułem 24 konwencji First Deemster and Clerk of the Rolls Jej Królewskiej Mości jest wyznaczony jako dodatkowy organ właściwy do przyjmowania wniosków wykonywanych na Wyspie Man.

Oświadczenia:

1. Zgodnie z artykułem 8 członkowie personelu sądowego organu wnioskującego mogą być obecni przy wykonaniu wniosku na Wyspie Man.

2. Zgodnie z artykułem 18 przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona, upoważnieni do przeprowadzenia dowodów zgodnie z artykułami 15, 16 i 17 konwencji, mogą wystąpić z wnioskiem do organu właściwego na Wyspie Man o odpowiednią pomoc w celu uzyskania dowodów przy użyciu środków przymusu, pod warunkiem że Umawiające się Państwo, którego przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona wnioskuje o pomoc, złożyło oświadczenie zapewniające ułatwienia na zasadzie wzajemności.

3. Zgodnie z artykułem 23 Wyspa Man nie będzie przyjmować wniosków, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego).

Rząd Wyspy Man przyjmuje dla celów niniejszego oświadczenia, że wnioskami, których przedmiotem jest postępowanie „*pre-trial discovery of documents*”, są wnioski, które wymagają od osoby:

- a) stwierdzenia, jakie dokumenty istotne dla procedur, do których odnosi się wniosek, znajdują się lub znajdowały w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą,
- b) okazania dokumentów innych niż określone dokumenty wymienione we wniosku jako mające być okazane przed sądem występującym, a które są lub mogłyby być w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą.

4. Zgodnie z artykułem 27 prawo i praktyka Wyspy Man nie wymagają wcześniejszego zezwolenia, o którym mowa w artykułach 16 i 17 konwencji w odniesieniu do przedstawicieli dyplomatycznych, urzędników konsularnych lub osób wyznaczonych Umawiającego się Państwa, na przeprowadzenie dowodów w zgodzie z artykułami 16 i 17.

Dla Wysp Kajmanów

Oświadczenie o rozszerzeniu stosowania zawiera następujące zastrzeżenie:

Zgodnie z postanowieniami artykułu 4 i artykułu 33 konwencji Wyspy Kajmany nie będą przyjmowały wniosków sporządzonych w języku francuskim.

Zgodnie z artykułem 35 konwencji dokonano następujących wyznażeń:

- a) zgodnie z artykułami 16 i 17 konwencji Prokurator Generalny jest wyznaczony jako organ właściwy dla Wysp Kajmanów,
- b) zgodnie z artykułem 18 konwencji Clerk of the Grand Court jest wyznaczony jako organ właściwy,
- c) zgodnie z artykułem 24 konwencji Jego Ekscelencja Gubernator jest wyznaczony jako dodatkowy organ właściwy do przyjmowania wniosków wykonywanych na Wyspach Kajmanach.

Oświadczenia:

1. Zgodnie z artykułem 8 członkowie personelu sądowego organu wnioskującego mogą być obecni przy wykonaniu wniosku na Wyspach Kajmanach.

2. Zgodnie z artykułem 18 przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona, upoważnieni do przeprowadzenia dowodów zgodnie z artykułami 15, 16 i 17 konwencji, mogą wystąpić z wnioskiem do organu właściwego na Wyspach Kajmanach o odpowiednią pomoc w celu uzyskania dowodów przy użyciu środków przymusu, pod warunkiem że Umawiające się Państwo, którego przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona wnioskuje o pomoc, złożyło oświadczenie zapewniające ułatwienia na zasadzie wzajemności.

3. Zgodnie z artykułem 23 Wyspy Kajmany nie będą przyjmowały wniosków, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law*

pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego).

Rząd Wysp Kajmanów przyjmuje dla celów niniejszego oświadczenia, że wnioskami, których przedmiotem jest postępowanie „*pre-trial discovery of documents*”, są wnioski, które wymagają od osoby:

- a) stwierdzenia, jakie dokumenty istotne dla procedur, do których odnosi się wniosek, znajdują się lub znajdowały w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą,
- b) okazania dokumentów innych niż określone dokumenty wymienione we wniosku jako mające być okazane przed sądem występującym, a które są lub mogłyby być w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą.

4. Zgodnie z artykułem 27 prawo i praktyka Wysp Kajmanów nie wymagają wcześniejszego zezwolenia, o którym mowa w artykułach 16 i 17 konwencji w odniesieniu do przedstawicieli dyplomatycznych, urzędników konsularnych lub osób wyznaczonych Umawiającego się Państwa, na przeprowadzenie dowodów zgodnie z artykułami 16 i 17.

Dla Guernsey

Oświadczenie o rozszerzeniu stosowania zawiera następujące wyznaczenia i oświadczenie:

- a) zgodnie z artykułami 8 i 25 konwencji, Bailiff, Deputy Bailiff, Jurat Sądu Królewskiego, Prezes lub Jurat Sądu dla Alderney, i Seneschal (lub Deputy) Sądu dla Seneschal of Sark są wyznaczeni jako organy właściwe dla Guernsey,
- b) zgodnie z artykułem 23 konwencji Guernsey nie będzie wykonywało wniosków, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego).

Dla Anguilli

Oświadczenie o rozszerzeniu stosowania zawiera następujące zastrzeżenie:

Zgodnie z postanowieniami artykułu 4 i artykułu 33 konwencji Anguilla nie będzie przyjmować wniosków sporządzonych w języku francuskim.

Zgodnie z artykułami 16, 17 i 18 konwencji Rejestrator Sądu Najwyższego Wschodnich Karaibów jest wyznaczony jako organ właściwy dla Anguilli. Zgodnie z artykułem 24 konwencji Gubernator Anguilli jest wyznaczony jako dodatkowy organ właściwy do przyjmowania wniosków wykonywanych na Anguilli.

Zgodnie z artykułem 8 członkowie personelu sądowego organu wnioskującego mogą być obecni przy wykonaniu wniosku na Anguilli.

Zgodnie z artykułem 18 przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona,

upoważnieni do przeprowadzenia dowodów zgodnie z artykułami 15, 16 i 17 konwencji, mogą wystąpić z wnioskiem do organu właściwego na Anguilli o odpowiednią pomoc w celu uzyskania dowodów przy użyciu środków przymusu, pod warunkiem że Umawiające się Państwo, którego przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona wnioskuje o pomoc, złożyło oświadczenie zapewniające ułatwienia na zasadzie wzajemności.

Zgodnie z artykułem 23 Anguilla nie będzie przyjmować wniosków, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego). Anguilla przyjmuje dla celów niniejszego oświadczenia, że wnioskami, których przedmiotem jest postępowanie „*pre-trial discovery of documents*”, są wnioski, które wymagają od osoby:

- a) stwierdzenia, jakie dokumenty istotne dla procedur, do których odnosi się wniosek, znajdują się lub znajdowały w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą,
- b) okazania dokumentów innych niż określone dokumenty wymienione we wniosku jako mające być okazane przed sądem występującym, a które są lub mogłyby być w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą.

Zgodnie z artykułem 27 prawo i praktyka Anguilli nie wymagają wcześniejszego zezwolenia, o którym mowa w artykułach 16 i 17 konwencji w odniesieniu do przedstawicieli dyplomatycznych, urzędników konsularnych lub osób wyznaczonych Umawiającego się Państwa, dla przeprowadzenia dowodów zgodnie z artykułami 16 i 17.

Dla Jersey

Oświadczenie o rozszerzeniu stosowania zawiera następujące wyznaczenia:

- a) zgodnie z artykułami 16, 17 i 18 konwencji Sąd Królewski jest wyznaczony jako organ właściwy dla Jersey,
- b) zgodnie z artykułami 24 i 25 konwencji Sąd Królewski jest wyznaczony jako dodatkowy organ właściwy do przyjmowania wniosków wykonywanych na Jersey.

Oświadczenia:

1. Zgodnie z artykułem 8 członkowie personelu sądowego organu składającego wniosek mogą być obecni przy wykonaniu wniosku na Jersey tylko w przypadku wcześniejszego uzyskania zgody Sądu Królewskiego.

2. Zgodnie z artykułem 18 przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona, upoważnieni do przeprowadzenia dowodu zgodnie z artykułami 15, 16 i 17 konwencji, mogą złożyć wniosek do organu właściwego na Jersey o odpowiednią pomoc w uzyskaniu dowodu przy użyciu środków przymusu, pod warunkiem że Umawiające się Państwo,

którego przedstawiciel dyplomatyczny, urzędnik konsularny lub osoba wyznaczona wnioskuję o pomoc, złożyło oświadczenie zapewniające ułatwienia na zasadzie wzajemności.

3. Zgodnie z artykułem 23 Jersey nie będzie wykonywać wniosków, których przedmiotem jest postępowanie znane w państwach prawa *common law* pod nazwą „*pre-trial discovery of documents*” (żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego). Rząd Jersey przyjmuje dla celów niniejszego oświadczenia, że wnioskami, których przedmiotem jest postępowanie „*pre-trial discovery of documents*”, są wnioski, które wymagają od osoby:

a) stwierdzenia, jakie dokumenty istotne dla procedur, do których odnosi się wniosek, znajdują się lub

znajdowały w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą;

b) okazania dokumentów innych niż określone dokumenty wymienione we wniosku jako mające być okazane przed sądem występującym, a które są lub mogłyby być w jej posiadaniu, pod jej pieczęcią lub władzą.

5. Informacje o państwach, które w terminie późniejszym staną się stronami powyższej konwencji, a także o zgłoszonych przez te państwa zastrzeżeniach i oświadczeniach bądź o wycofaniu zastrzeżeń i oświadczeń można uzyskać w Departamencie Traktatowym Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Minister Spraw Zagranicznych: *B. Geremek*

584

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 czerwca 2000 r.

w sprawie szczegółowych zasad i trybu zawierania umów o wspólnej odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej i Urzędu Ochrony Państwa, łącznego powierzania mienia tym funkcjonariuszom oraz szczegółowych warunków wspólnej odpowiedzialności za szkodę w mieniu tak powierzonym.

Na podstawie art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej i Urzędu Ochrony Państwa (Dz. U. Nr 53, poz. 548) zarządza się, co następuje:

§ 1. Umowa o wspólnej odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej i Urzędu Ochrony Państwa, zwanych dalej „funkcjonariuszami”, za mienie powierzone im łącznie, zwana dalej „umową”, może być zawarta, jeżeli na przyjęcie wspólnej odpowiedzialności majątkowej wyrażą zgodę wszyscy funkcjonariusze, którym mienie zostało powierzone.

§ 2. Każda zmiana w składzie funkcjonariuszy, objętych wspólną odpowiedzialnością majątkową, wymaga zawarcia nowej umowy.

§ 3. 1. Warunkiem ustanowienia wspólnej odpowiedzialności majątkowej jest powierzenie mienia łącznie wszystkim funkcjonariuszom, którzy mają być objęci taką odpowiedzialnością, na podstawie spisu rzeczywistego stanu składników majątkowych w drodze inwentaryzacji, przeprowadzonej z udziałem tych funkcjonariuszy lub z udziałem osób przez nich wskazanych; zainteresowanym funkcjonariuszom należy zapewnić możliwość zgłaszania uwag w związku z przebiegiem i wynikami inwentaryzacji.

2. Funkcjonariuszowi objętemu umową przysługuje prawo wglądu w księgi rachunkowe — w zakresie dotyczącym rozliczania powierzonego mienia, przez porównanie spisu inwentaryzacji tego mienia z księgami, a także prawo uczestniczenia w przyjmowaniu i wydawaniu mienia.

§ 4. W umowie strony ustalają okres, w ciągu którego nieobecność funkcjonariusza nie ma wpływu na zakres odpowiedzialności zarówno jego, jak i pozostałych funkcjonariuszy ponoszących wspólną odpowiedzialność majątkową; w razie przedłużenia się nieobecności funkcjonariusza ponad ten okres, jest on związany umową do czasu zakończenia inwentaryzacji, o ile została ona rozpoczęta nie później niż w ciągu siedmiu dni od dnia upływu okresu ustalonego w umowie.

§ 5. 1. W razie wypowiedzenia przez funkcjonariusza umowy albo odstąpienia od niej przez funkcjonariusza lub kierownika jednostki organizacyjnej, w dyspozycji której znajduje się powierzone mienie, funkcjonariusz ponosi wspólną odpowiedzialność majątkową za szkodę w mieniu, której powstanie stwierdzono do dnia zakończenia inwentaryzacji, jeżeli zostanie ona rozpoczęta w terminie, o którym mowa w § 4; w razie bezskutecznego upływu terminu rozpoczęcia inwentaryzacji, funkcjonariusz jest wolny od odpowiedzialności od dnia, w którym przestała go wiązać umowa.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie ustania stosunku służby lub przeniesienia funkcjonariusza objętego wspólną odpowiedzialnością majątkową.

3. Do dnia zawarcia nowej umowy, w sytuacjach określonych w ust. 1 i 2, funkcjonariusze objęci wspólną odpowiedzialnością majątkową nie ponoszą odpowiedzialności za część szkody w mieniu powstałą w czasie obowiązywania poprzednio zawartej umowy, za którą odpowiadałby funkcjonariusz, którego ta umowa przestała wiązać.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Buzek*